

FTEHIM DWAR SUSSIDJI U MEZZI TA' KONTROBILANĊ

IL-MEMBRI QEDGHIN JAQBLU KIF ĠEJ:

1.2. Sussidju kif definit f'paragrafu numru 1 ikun soġġett ghad-dispożizzjonijiet tat-Titolu II jew ikun soġġett ghad-dispożizzjonijiet tat-Titolu III jew V biss jekk dan it-tip ta' sussidju huwa speċifiku fuq il-bażi tad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 2.

IT-TITOLU I

DISPOŻIZZJONIJET ĠENERALI

Artikolu 1

Definizzjoni ta' Sussidju

1.1. Għall-għan ta' dan il-ftehim, sussidju jitqies li jeżisti jekk:

(a) (1) Gvern jew korp pubbliku iehor qed jagħti kontribuzzjoni finanzjarja fit-territorju ta' Membru (indikati f'dan il-ftehim bhala "gvern"), billi:

- (i) prattika ta' gvern jinvolvi trasferiment dirett ta' fondi (per eżempju derogi, self, u infużjoni ta' ekwità), il-potenzjalità ta' trasferimenti diretti ta' fondi jew obbligi (per eżempju garanziji ta' self);
- (ii) id-dhul tal-flus tal-gvern li huwa dovut mod iehor jiġi minsi jew ma jingabarx (per eżempju incentivi fi skali bhala krediti tat-taxxa) ⁽¹⁾;
- (iii) gvern jipprovi ogġetti jew servizzi għajr mill-infrastruttura ġenerali, jew jixtri ogġetti;
- (iv) gvern jagħmel pagamenti għal mekkaniżmu ta' fużjoni, jew ihalli fidejn jew jidderiġi entità privata sabiex jagħmel wiehed jew iktar tat-tipi ta' funzjonijiet hawn fuq illustrati fil-paragrafi (i) u (ii) li normalment jiġu vestiti fil-gvern u fil-prattika, u febda sens, ma' huma differenti mill-prattika normali li tiġi segwita mill-gvernijiet;

jew

(2) hemm kwalunkwe forma: ta' dhul jew ta' appoġġ ta' prez-zijiet fis-sens ta' l-Artikolu XVI ta' GATT 1994;

u

(b) benefiċċju jinghata hekk,

Artikolu 2

Speċifità

2.1. Sabiex ikun jista' jiġi stabbilit jekk sussidju, kif definit fil-paragrafu 1 ta' l-Artikolu 1, huwa speċifiku dwar intrapriża jew industrija jew grupp ta' intrapriži jew industriji (indikati bhala "ċerti intrapriži" f'dan il-ftehim) fil-ġurisdizzjoni ta' l-awtorità li tkun qed tagħti dan, il-prinċipji li ġejjin għandhom japplikaw:

- (a) Billi l-awtorità li qed tagħti s-sussidju, jew fuq bażi tal-leġislazzjoni li tiġi segwita mill-awtorità li qed tagħti s-sussidju sabiex din tkun tista topera, espliċitament tillimita l-aċċess lis-sussidju lil ċerti intrapriži, liema sussidju jkun speċifikat.
- (b) billi l-awtorità li qed tagħti s-sussidju, jew il-leġislazzjoni segwita minnha sabiex din tkun tista topera, tistabbilixxi kriterji ogġettivi jew kondizzjonijiet ⁽²⁾ li jikkonċernaw l-eļiġibbiltà għal u l-ammont ta' sussidji, l-ispeċifità ma tkunx teżisti, iżda jinhtieg li l-eļiġibbiltà tkun awtomatika u li dawn it-tipi ta' kriterji u kondizzjonijiet jkunu strettament osservati. Il-kriterji u l-kondizzjonijiet għandhom ikunu spjegati ċarament fil-liġijiet, regolamentazzjoni u kwalunkwe xorta ohra ta' dokumenti uffiċjali, għall-għan ta' verifika.
- (c) Jekk, minkejja d-dehra ta' riżultati derivanti minn nuqqas ta' speċifità riżultanti mill-applikazzjoni tal-prinċipji mniżżla fis-sub-paragrafi (a) u (b), hemm raġunijiet għalxiex wiehed jemmen li s-sussidji jistgħu fil-fatt ikunu speċifiċi, jistgħu jit-qiesu fatturi ohra. Fatturi bhala dawn huma: l-użu ta' programm tas-sussidju minn numru limitat ta' ċerti intrapriži, meta jinghataw ammonti kbar u disproporzjonati tas-sussidji lill-ċerti intrapriži, u l-mod kif id-diskrezzjoni giet eżercitata mill-awtorità li qed tagħti s-sussidju fid-deċiżjoni tagħha biex tagħti sussidju ⁽³⁾. Fl-applikazzjoni tas-subparagrafu, jitqies

⁽¹⁾ Skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu XVI tal-GATT 1994 (Nota għall-Artikolu XVI) u d-dispożizzjonijiet ta' l-Anness I sa III ta' dan il-ftehim, l-eżenzjoni ta' prodott esportat minn dazji jew taxxa fuq prodotti simili meta dawn ikunu destinati għall-konsum domestiku, jew it-tnehhija ta' dawn id-dazji jew taxxi f'ammonti li ma' jeċċedux dawh li apprezza, m'għandhomx jitqiesu bhala sussidju.

⁽²⁾ Kriterji ogġettivi jew kondizzjonijiet, kif użati hawnhekk, iffisru kriterji jew kondizzjonijiet li huma newtrali, li ma jagħmlux preferenzi bejn intrapriża u ohra, u li huma ekonomiċi fin-natura tagħhom u orrizontali fl-applikazzjoni tagħhom, bħan-numru ta' impjegati jew id-daqs ta' l-intrapriża.

⁽³⁾ F'dan ir-rigward, b'mod partikolari, l-informazzjoni dwar il-frekwenza li biha l-applikazzjonijiet għas-sussidju huma rifjutati jew approvati u r-raġunijiet għalxiex dawn id-deċiżjonijiet għandhom jiġu kkonidrati.

l-estent ta' diversifikazzjoni ta' attivitajiet ekonomiċi fl-ambitu tal-ġurisdizzjoni ta' l-awtorità li qed tagħti s-sussidju, flimkien mat-tul taż-żmien f'liema perjodu l-programm tas-sussidju kien qed jiġi operat.

Artikolu 4

Rimedji

2.2. Sussidju limitat lil ċerti intrapriżi ġeografikament lokalizzati f'regjun nominat fl-ambitu tal-ġurisdizzjoni ta' l-awtorità li qed tagħti s-sussidju ikun wiehed speċifiku. Huwa ta' fehma wkoll li l-arranġament jew it-tibdil ta' rati tat-taxxi ġeneralment applikabbli minn kull livell ta' gvern intitolati jagħmlu dan, ma jitqiesx bhala sussidju speċifiku għall-għan ta' dan il-Ftehim.

4.1. Kull meta Membru għandu raġuni għalxiex jemmnen li sussidju pprojbit qed jingħata jew mantnut minn Membru iehor, dan il-Membru jista' jitlob il-konsultazzjoni mal-Membru l-iehor.

2.3. Sussidji li jaqgħu taħt id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 3 jitqiesu bhala speċifiċi.

4.2. Talba għal konsultazzjoni taħt il-paragrafu numru 1 għandu jinkludi stqarrija ta' provi eżistenti fir-rigward ta' l-eżistenza u n-natura tas-sussidju in kwistjoni.

2.4. Kwalunkwe determinazzjoni ta' speċifiċità taħt id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu jkun ċarament sostanzjat fuq bażi ta' xhieda pożittiva.

4.3. La darba ssir it-talba għal konsultazzjoni taħt il-paragrafu 1, il-Membru ssuspettat li qed jagħti jew iżomm is-sussidju in kwistjoni għandu jidhol f'din il-konsultazzjoni mill-iktar fis possibbli. L-għan tal-konsultazzjoni huwa l-kjarifika tal-fatti fis-sitwazzjoni bl-għan li tinstab soluzzjoni ta' ftehim miż-żewġ naħat.

4.4. Jekk dan il-ftehim ma jintlaħaqx fi żmien 30 ġurnata⁽³⁾ mit-talba għall-konsultazzjoni, kwalunkwe Membru li jippartecipa f'konsultazzjonijiet bhal dawn jista' jirreferi dan lill-Korp għar-Risoluzzjoni ta' Kwistjonijiet ("DSB"), għall-istabbilir immedjat ta' panel, sakemm id- DSB jiddeciedi b'konsensus li ma jstabbilixx dan il-panel.

IT-TITOLU II

SUSSIDJI PROJBITI

ARTIKOLU 3

Projbizzjoni

3.1. Ghajr kif inhu provdut fil-Ftehim dwar l-Agricoltura, is-sussidji li ġejjin, fis-sens tat-tifsira ta'

l-Artikolu 1, ikunu projbiti:

- (a) sussidji kontingenti, fil-fatt jew fid-dritt⁽¹⁾, sew wahedhom kif ukoll bhala wahda minn hafna kondizzjonijiet ohra, la darba jsir it-tweqqif ta' l-esportazzjoni, inklużi dawn illustrati fl-Anness I⁽²⁾;
- (b) sussidji kontingenti, sew jekk wahedhom kif ukoll bhala wiehed minn hafna kondizzjonijiet ohra, permezz ta' l-użu ta' oġġetti ta' natura domestika li jiġu importati iktar minn darba.

3.2. Membru qatt m'għandu jagħti jew iżomm sussidji b'referenza għal paragrafu 1.

4.5. La darba jkun stabbilit, il-panel jista' jitlob l-assistenza tal-Grupp Permanenti ta' Esperti⁽⁴⁾ imsemmi f'dan il-ftehim bhala "PGE)" dwar jekk l-imsemmija miżuri addottati humiex sussidji projbiti. Jekk hekk jintalbu, il-PGE, immedjatament jirrevedi l-evidenza dwar l-eżistenza u n-natura tal-miżuri in kwistjoni u jipprovdur opportunità lill-Membru li jkun qed japplika jew iżomm il-miżuri sabiex jagħmel dimostrazzjoni li turi li l-miżura in kwistjoni mhix sussidju projbit. Il-PGE ikollu jirraporta l-konkluzjonijiet tiegħu lill-panel fi żmien stabbilit mill-panel stess. Il-konkluzjonijiet tal-PGE fuq dan l-aspett dwar jekk il-miżura in kwistjoni hix jew mhix sussidju projbit tiġi aċċettata mill-panel mingħajr l-ebda tibdil.

4.6. Il-panel ikollu jissottometti r-rapport finali tiegħu lill-partijiet. Ir-rapport jiġi ċirkolat lill-Membri kollha fi żmien 90 ġurnata mid-data tal-tlestija u l-istabbilir tat-termini ta' referenza tal-panel.

4.7. Jekk il-miżura in kwistjoni titqies bhala sussidju projbit, il-panel jirrakkomanda li l-membru sussidjarju jirtira s-sussidju mill-iktar fis possibbli. F'dan ir-rigward, il-panel jispjefika fir-rakkomandazzjoni tiegħu, it-terminu f'liema żmien il-miżura għandha tiġi rtirata.

4.8. Fi żmien 30 ġurnata mill-hruġ tar-rapport tal-panel lill-Membri kolla, ir-rapport jiġi adottat mid-DSB ghajr meta wahda

(1) Dan l-istandard jintlaħaq meta l-fatti juru li l-għotja ta' sussidju, mingħajr ma jkun għamluhom legalment kontingenti in konsiderazzjoni ta' l-għemil ta' l-esportazzjoni, huwa fil-fatt marbut ma' l-esportazzjoni attwali jew anticipata jew il-qlich mill-esportazzjoni. Is-sempliċi fatt li sussidju huwa garantit lill-intrapriża li tesporta m'għandux għal dik ir-raġuni biss jitqies bhala sussidju ta' esportazzjoni skond it-tifsira f'din id-dispożizzjoni.

(2) Il-miżuri msemmija fl-ANNEX I li ma jikkostitwux sussidji ta' esportazzjoni m'għandhomx ikunu projbiti taħt din jew kwalunkwe dispożizzjoni ohra ta' dan il-Ftehim.

(3) Kwalunkwe perjodi msemmija f'dan l-Artikolu jistgħu jiġu estenzi permezz ta' ftehim bejn iż-żewġ naħat.

(4) Kif inhu stabbilit fl-Artikolu 24.

mill-partijiet fil-kwistjoni formalment tinnotifika lill-istess korp tad-deċiżjoni tagħha biex jappella jew id-DSB jiddeċiedi b'konsensus li ma jadottax ir-rapport.

4.9. Meta jkun hemm appell kontra r-rapport tal-panel, Il-Korp ta' l-appell johroġ id-deċiżjoni tiegħu fi żmien 30 ġurnata mid-data meta l-parti li tkun qed tappella formalment tinnotifika l-intenzjoni tagħha biex tagħmel dan. Meta l-Korp ta' l-Appell iqis li r-rapport ma jistax jiġi pprovdut fi żmien 30 ġurnata, għandu jinforma d-DSB bil-miktub ir-raġunijiet għad-dewmien flimkien ma' stima tat-terminu fliema żmien ikun jista' jagħti r-rapport. Febda każ il-proċeduri jstgħu jdumu iktar minn 60 ġurnata. Ir-rapport ta' l-appell għandu jiġi adottat mid-DSB u mingħajr kondizzjoni mill-partijiet fil-kwistjoni hlief meta d-DSB jiddeċiedi b'konsensus li ma jaċċettax ir-rapport fi żmien 20 ġurnata wara li dan ikun inhareġ lill-Membri ⁽¹⁾.

4.10. Fl-eventwalità li r-rakkomandazzjoni tad-DSB ma tiġix segwita fiż-żmien stabbilit mill-panel, li tibda tiddekorri mid-data ta' l-adozzjoni tar-rapport tal-panel jew tar-rapport tal-Korp ta' l-Appell, id-DBS ikollu jippermetti awtorizzazzjoni lill-Membri kwerebant sabiex jieħu kontro miżuri xierqa ⁽²⁾, hlief jekk id-DBS jiddeċiedi b'konsensus biex jiċhad it-talba.

4.11. F'din l-eventwalità li kwalunkwe parti fil-kwistjoni titlob l-arbitraġġ fuq bażi tal-paragrafu 6 ta' l-Artikolu 22 tal-Fehema tar-Risoluzzjoni tat-Tilwim ("DSU"), l-arbitru jkollu jiddetermina jekk dawn il-kontro miżuri humiex xierqa ⁽²⁾.

4.12. Għall-ghan tal-kwistjonijiet kondotti skond dan l-Artikolu, hlief fir-rigward tat-termini speċifikament preskritti f'dan l-Artikolu, it-termini applikabbli taħt id-DSU fil-kofront tal-kondotta ta' dawn il-kwistjonijiet, ikun tan-nofs iż-żmien hemm preskritt.

IT-TITOLU III

SUSSIDJI AZZJONABBLI

Artikolu 5

Effetti Kuntrarji

L-ebda Membru għandu jikkawża, permezz ta' l-użu ta' kwalunkwe sussidju b'referenza għal paragrafi 1 u 2 ta' l-Artikolu 1, effetti avversi fil-konfront ta' l-interessi tal-Membri l-oħra, jiġifieri:

- (1) Jekk laqgħa tad-DSB ma tkunx skedata matul dan il-perjodu, laqgħa bħal din tinzamm għal dan l-ghan.
- (2) Din l-espressjoni mhix intiża biex tippermetti kontro-miżuri li m'humiex proporzjonali fid-dawl tal-fatt li s-sussidji kkonidrati taħt dawn id-dispożizzjonijiet huma pprojbiti.

- (a) danni kkawżati lill-industrija domestika ta' kwalunkwe Membru ⁽³⁾;
- (b) it-thassir jew it-tiħzin ta' benefiċċji li jżiedu direttament jew indirettament lill-Membri l-oħra taħt il-GATT 1994 b'mod partikolari l-benefiċċji ta' konċessjoni marbuta ma' l-Artikolu II ta' GATT 1994 ⁽⁴⁾;
- (ċ) preġudizzju serju fil-konfront ta' l-interessi ta' Membru ieħor ⁽⁵⁾.

Dan l-Artikolu ma japplikax fir-rigward ta' sussidji miżmuma fuq prodotti agrikulturali kif inhu pprovdut fl-Artikolu 13 tal-Ftehim dwar l-Agrikultura.

Artikolu 6

Preġudizzju Serju

6.1. Preġudizzju serju fis-sens tal-paragrafu (c) ta' l-Artikolu 5 jitqies li jeżisti fil-każijiet meta:

- (a) it-total ad valorem tas-sussidazzjoni ⁽⁶⁾ ta' prodott li jeċċeddi 5 fil-mija ⁽⁷⁾;
- (b) sussidji li joperaw sabiex ikopru telf sostnut minn industrija;
- (ċ) sussidji li jservu sabiex ikopru telf sostanzjat minn intrapriża, għajr miżuri ta' darba li ma jsehħux repetutament u ma jstgħux ikunu ripetuti għal dik l-intrapriża u li jingħataw sempliċement biex jiggwadanjaw il-hin għall-iżvilupp ta' soluzzjonijiet għal żmien twil u sabiex jevitaw problemi soċjali żgħar u ta' natura akuta;
- (d) maħfra diretta ta' dejn, jiġifieri maħfra ta' dejn mal-gvern, u għotjiet biex ikopru l-hlas tad-dejn ⁽⁸⁾.

⁽³⁾ it-terminu "danni lill-industrija domestika" tintuża fl-istess mod bħal dik użata fil-Parti V.

⁽⁴⁾ It-terminu "annullament jew ostakolar" tintuża f'dan il-Ftehim fl-istess sens bħal dik użata fid-dispożizzjonijiet rilevanti tal-GATT 1994, u l-eżistenza ta' dan l-annullament jew ostakolar għandu ikun stabbilit skond il-prattika ta' l-applikazzjoni ta' dawn id-dispożizzjonijiet.

⁽⁵⁾ It-terminu "preġudizzju serju fl-interess ta' Membru ieħor" tintuża f'dan il-Ftehim fl-istess sens bħal dik użata fil-paragrafu 1 ta' l-Artikolu XVI tal-GATT 1994, u tinkludi thedida u preġudizzju serju.

⁽⁶⁾ Is-sussidjar totali ad valorem għandu jkun ikkalkulat skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Anness IV.

⁽⁷⁾ Peress li huwa antiċipat li ajruplani ċivili ikunu soġġetti għal regoli multilaterali, il-limitu f'dan is-subparagrafu ma japplikax għal ajruplani ċivili.

⁽⁸⁾ Il-Membri jirrikonoxxu li fejn finanzjar ibbażat fuq id-drittijiet dwar programm ta' ajruplan ċivili mhux qed jithallas lura kollu minhabba l-livell tal-bejgħ attwali li jaqa' taħt il-livell tal-bejgħ mahsub, dan ma jikkostitwix preġudizzju serju għall-ghanijiet ta' dan is-subparagrafu.

6.2. Minkejja d-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 1, preġudizzju serju ma jeżistix jekk il-Membru sussidjarju juri li s-sussidju konċernat ma jirriżultax f'ebda wiehed mill-effetti enumerati fil-paragrafu 3.

6.3. Preġudizzju serju dwar il-paragrafu (c) ta' l-Artikolu 5 jista' jitqajjem fil-każ meta japplika wiehed jew iktar mis-segwenti:

- (a) l-effett tas-sussidju huwa li jbidel il-post jew jostakola l-importazzjoni ta' prodotti simili ta' Membru ieħor fis-suq tal-Membru sussidjarju;
- (a) l-effett tas-sussidju huwa li jbidel il-post jew jostakola l-esportazzjoni ta' prodott simili lil dak ta' Membru ieħor minn suq ta' pajjiż tat-Tielet Dinja;
- (c) l-effett tas-sussidju huwa tnaqqis tal-prezz bil-moħbi b'mod sinifikanti mill-prodotti sussidjati meta mqabbel mal-prezz ta' prodott simili tal-Membru ieħor fl-istess suq jew trazzin tal-prezzijiet b'mod sinifikanti, nuqqas fil-prezzijiet jew telf ta' bejgħ fl-istess suq;
- (d) l-effett tas-sussidju jirrefletti zieda fis-sehem tas-suq dinji in partikolari fir-rigward ta' prodott primarju ssusidjat jew merkanzija ⁽¹⁾ kif imqabbla mas-sehem medju li kellu fit-tliet snin preċedenti u dan it-tkabbir isegwi direzzjoni konsistenti fi żmien meta ngħataw is-sussidji.

6.4. Għall-ghan tal-paragrafu 3(b), l-ispostar jew l-impediment ta' l-esportazzjoni jinkludi wkoll kull każ fejn, bla preġudizzju għad-dispożizzjonijiet ta' paragrafu 7, jidher li saret bidla relattiva fis-suq ta' l-ishma għall-iżvantaġġ tal-prodotti simili li ma kienux sussidjati (tul perjodu rappreżentattiv adegwat u twil biżżejjed sabiex juri xejriet ċari fl-iżvilupp tas-suq tal-prodott ikkonċernat, li f'ċirkostanzi normali, tkun ta' mill-inqas sena waħda). Bidla fl-ishma relattivi tas-suq jinkludu wkoll is-sitwazzjonijiet li ġejjin: (a) ikun hemm zieda fl-ishma tas-suq tal-prodott issussidjat; (b) l-ishma tas-suq tal-prodott sussidjat jibqa' kostanti f'ċirkostanzi fejn, fin-nuqqas ta' sussidju, kien imur lura; (c) l-ishma tas-suq tal-prodott issussidjat imur lura, iżda b'rata iktar bil-mod milli f'każ f'assenza ta' sussidju.

6.5. Għall-ghan tal-paragrafu 3(c), tnaqqis fil-prezz bil-moħbi jinkludi wkoll kull każ fejn intwera dan it-tip ta' tnaqqis permezz ta' tqabbil bejn il-prezzijiet tal-prodotti sussidjati ma' dawk ta' prodott simili li mhumiex issussidjati pprovduti lill-istess suq.

Il-paragun għandu jsir fl-istess livell ta' kummerċ u f'hinijiet paragonabbli, fejn jitqies ukoll kwalunkwe fattur ieħor li jista' jkun qed jaffettwa t-tqabbilo tal-prezzijiet. Madankollu, jekk paragun daqs-hekk dirett mhuwiex possibbli, l-eżistenza tat-tnaqqis ta' prezzijiet bil-moħbi, tista tintwera fuq bażi tal-valuri konċernanti l-unitajiet ta' l-esportazzjoni.

6.6. Kull membru li jiffirma parti ta' suq fil-konfront ta' liema saru allegazzjonijiet ta' preġudizzju ta' natura serja, mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet ta' paragrafu 3 ta' l-Anness V, għandhom iqiegħdu għad-dispożizzjoni ta' kull parti fil-kwistjoni li titqajjem taħt l-Artikolu 7, u tal-panel stabbilit skond il-paragrafu 4 ta' l-Artikolu 7, kull informazzjoni rilevanti li tista' tinkiseb fir-rigward il-bidliet fl-ishma tas-swieq tal-partijiet fil-kwistjoni kif ukoll dawk dwar il-prezzijiet tal-prodotti involuti.

6.7. L-ispustar jew l-impediment li jirriżulta fi preġudizzju ta' natura serja ma japplikax taħt il-paragrafu 3 fil-każ li teżisti kwalunkwe waħda miċ-ċirkostanzi li ġejjin ⁽²⁾ waqt it-terminu relevanti:

- (a) projbizzjoni jew restrizzjoni fuq esportazzjoni mill-Membru kwerebant jew fuq importazzjoni mill-Membru kwerebant fis-suq tal-pajjiż tat-tielet grad li jkun ikkonċernat;
- (b) deċizzjoni ta' gvern li qed jimporta u li jkun qed jopera monopolju ta' kummerċ jew l-Istat li jkun qed jinegozja fil-prodott ikkonċernat fil-bidla, għal raġunijiet ta' natura mhux kummerċjali, li jimporta mill-Membru kwerebant lejn pajjiż ieħor jew pajjiżi oħra;
- (c) diżastri naturali, strajks, interruzzjonijiet fit-trasport jew kwalunkwe force majeure li sostanzjalment taffettwa l-produzzjoni, kwalitajiet, kwantitajiet jew prezzijiet tal-prodott li jista' jkun esportat mill-Membru kwerebant;
- (d) eżistenza ta' arrangamenti li jillimitaw l-esportazzjoni mill-Membru kwerebant;
- (e) tnaqqis volontarju għall-użu ta' l-esportazzjoni tal-prodotti konċernati mill-Membru kwerebant (inklużi inter alia sitwazzjoni fejn ditti fil-Membru kwerebant ikunu qed jirriallokaw b'mod awtonomu l-esportazzjoni ta' dawn il-prodotti lejn swieq godda);
- (f) nuqqas ta' konformità mal-mudell u rekwiżiti regolamentari oħra fil-pajjiż li jkun qed jimporta.

⁽¹⁾ Għajr fil-każ ta' regoli oħra miftiehma u ta' natura multilaterali japplikaw għall-kummerċ tal-prodott jew oġġett in kwistjoni.

⁽²⁾ Il-fatt li hemm referenza għal ċerti ċirkostanzi f'dan il-paragrafu, fiha nnifisha ma timponix fuqhom kwalukwe status legali kemm taħt il-GATT 1994 jew dan il-Ftehim. Dawn iċ-ċirkostanzi ma jistgħux ikunu iżolati, sporadiċi jew inkella insinifikanti.

6.8. Fin-nuqqas ta' ċirkostanzi b'referenza għall-paragrafu 7, l-eżistenza ta' preġudizzju serju għandha tiġi stabbilita fuq bażi ta' l-informazzjoni mogħtija jew miksuba mill-panel, inkluż ukoll l-informazzjoni sottomessa skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Anness V.

6.9. Dan l-Artikolu ma japplikax fil-konfront tas-sussidji li jinżammu fuq prodotti ta' l-agrikultura skond l-Artikolu 13 tal-Ftehim dwar l-Agrikultura.

Artikolu 7

Rimedji

7.1. Għajr kif inhu pprovdut fl-Artikolu 13 tal-Ftehim dwar l-Agrikultura, kull meta Membru għandu raġuni biex jemmen li kwalunkwe sussidju msemmija fl-Artikolu 1, mogħtija jew miżmuma minn Membru iehor, jirriżulta fi hsara fil-konfront ta' l-industrija domestika tagħha, thassir jew tihżin jew preġudizzju serju, dan il-Membru jista' jagħmel talba sabiex jikkonsulta mal-Membri l-oħra.

7.2. Talba għal konsultazzjoni taht paragrafu 1 m'għandux jinkludi prospettat jew evidenza disponibbli dwar (a) l-eżistenza u n-natura tas-sussidju kkonċernat, u (b) il-hsara kkawżata lill-industrija domestika, jew it-thassir jew tihżin jew il-preġudizzju serju ⁽¹⁾ kkawżat fil-konfront ta' l-interessi tal-Membru li qed jitlob il-konsultazzjoni.

7.3. Fuq talba għal konsultazzjoni taht paragrafu 1, il-Membru li huwa ssuspettat li jagħti jew iżomm il-prattika tas-sussidju in kwistjoni għandu jidhol f'dawn il-konsultazzjonijiet mill-aktar fis possibbli. L-għan għall-konsultazzjoni ikun li jiċċara l-fatti tas-sitwazzjoni u sabiex jasal għal-ftehim fejn iż-żewġ nahat jaqblu.

7.4. Jekk il-konsultazzjonijiet ma jirriżultawx fi ftehim bejn iż-żewġ membri fi żmien 60 ġurnata ⁽²⁾, kwalunkwe Membru li huwa parti f'din il-konsultazzjoni jista' jirreferi l-kwistjoni lill-DSB sabiex jistabbilixxi panel, sakemm id-DSB ma jiddeċidix b'konsensus li jistabbilixxi l-panel. Il-mod kif isir il-panel u t-termini ta' referenza tiegħu għandhom jiġu stabbiliti fi żmien 15-il ġurnata mid-data meta jkun stabbilit il-panel.

⁽¹⁾ Fl-eventwalità li t-talba tirrelata għal sussidju li jitqies li jirriżulta fi preġudizzju serju skond il-paragrafu 1 ta' l-Artikolu 6, l-evidenza disponibbli dwar il-preġudizzju serju tista' tiġi limitata għal evidenza disponibbli fir-rigward ta' jekk il-kondizzjonijiet tal-paragrafu 1 ta' l-Artikolu 6 kienux sodisfatti jew le.

⁽²⁾ Kwalunkwe perjodi msemmija f'dan l-Artikolu jistgħu jiġu estiżi permezz ta' ftehim bejn iż-żewġ nahat.

7.5. Il-panel għandu jirrevedi l-kwistjoni u għandu jagħti r-rapport finali tiegħu lill-partijiet ikkonċernati fil-kwistjoni. Ir-rapport għandu jiġi ċirkolat lill-Membri kollha fi żmien 120 ġurnata mid-data ta' meta jsir u jkun stabbiliti t-termini ta' referenza tal-panel.

7.6. Fi żmien 30 ġurnata mill-ħruġ tar-rapport tal-panel lill-Membri kollha, ir-rapport għandu jiġi addottat mid-DSB ⁽³⁾ sakemm wiehed mill-partijiet fil-kwistjoni ma jinnotifikax formalment id-DSB bid-deċiżjoni tiegħu li jappella jew id-DSB jid-deċiedi permezz ta' konsensus li jadotta r-rapport.

7.7. Meta isir appell għar-rapport tal-panel, il-Bord ta' l-Appell għandu johroġ id-deċiżjoni fi żmien 60 ġurnata mid-data meta l-parti fil-kwistjoni formalment tinnotifika l-intenzjoni li tappella. Meta l-Bord ta' l-Appell iqis li ma jistax jipprovi r-rapport tiegħu fi żmien 60 ġurnata, għandu jinforma lid-DSB bil-miktub tar-raġunijiet għalfejn ma nżammx il-hin flimkien ma' stima ta' perjodu li jirrifletti kemm ikollu bżonn żmien biex jissottometti r-rapport. Febda każ il-proċeduri għandhom idumu iktar minn 90 ġurnata. Ir-rapport ta' l-appellant għandu jiġi addottat mid-DSB jew mingħajr l-ebda kondizzjoni aċċetata mill-partijiet fil-kwistjoni sakemm id-DSB jiddeċiedi b'konsensus biex ma jaddottax ir-rapport ta' l-appell fi żmien 20 ġurnata wara l-ħruġ tagħha lill-Membri kollha ⁽³⁾.

7.8. Fejn rapport tal-panel jew rapport tal-korp ta' l-appellantor ikun addottat li fl-iera rapport ikun stabbilit li kwalunkwe sussidju jirriżulta f'effetti kuntrarji għall-interessi ta' Membru iehor fi hdan it-tifsira ta' l-Artikolu 5, il-Membru li qed jagħti jew iżomm sussidju bħal dan għandu jiehu passi xierqa biex inehhi l-effetti kuntrarji jew jirtira s-sussidju.

7.9. Fl-eventwalità li l-Membru ma hax il-passi meħtieġa sabiex inehhi l-effetti kuntrarji tas-sussidju jew biex jirtira s-sussidju fi żmien sitt xhur mid-data li d-DSB tadotta r-rapport tal-panel jew il-Korp ta' l-Appell, u fin-nuqqas ta' ftehim fuq il-kumpens, id-DSB għandha tawtorizza lill-Membru kwerebant biex jiehu kontro-miżuri, li huma proporzjonali bl-ammont u n-natura ta' effetti kuntrarji li huma determinati li jeżistu, sakemm id-DSB ma jiddeċidix b'konsensus li jiċċhdu t-talba.

7.10. Fl-eventwalità li parti fil-kwistjoni titlob l-arbitraġġ taht paragrafu 6 ta' l-Artikolu 22 tad-DSB, l-arbitru għandu jistabbilixxi jekk il-kontro-miżuri humiex proporzjonali mal-grad u n-natura ta' l-effetti kuntrarji li huma determinati li jeżistu.

⁽³⁾ Jekk laqgħa tad-DSB ma tkunx skedata matul dan il-perjodu, laqgħa bħal din tinżamm għal dan l-għan.

IT-TITOLU IV

SUSSIDJI MHUX AZZJONABBILI

Artikolu 8

Identifikazzjoni ta' Sussidji mhux Azzjonabbli

8.1. Is-sussidji li għejjin jitqiesu bhala mhux azzjonabbli ⁽¹⁾:

- (a) sussidji li mhumiex speċifiċi fil-konfront tat-tifsira ta' l-Artikolu 2;
- (b) sussidji li huma speċifiċi fi hdan it-tifsira ta' l-Artikolu 2 iżda li jissodisfaw il-kondizzjonijiet kollha li hemm pprovduti fil-paragrafi 2(a), 2(b) jew 2(c) hawn taht indikati.

8.2. Minkejja d-dispożizzjonijiet tat-Titolu III u V, is-sussidji li għejjin ikunu ta' natura mhux azzjonabbli:

- (a) assistenza għar-riċerka kondotta minn ditti jew edukazzjoni iktar għolja jew stabbilimenti għar-riċerka fuq bażi kuntrattwali ma' ditti jekk: ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾ l-assistenza tkopri mhux aktar minn 75 fil-mija ta' l-ispejjeż ta' riċerki industrijali

⁽¹⁾ Huwa rikonoxxut li l-assistenza tal-gvern għal għanijiet varji hija pprovduta b'mod wiesgħa mill-Membri u li s-sempliċi fatt li din l-assistenza tista' ma tikkwalifikax għat-trattament ta' non-azzjonabbiltà taht id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu fih innifsu ma jirrestringix l-abbiltà tal-Membri sabiex jipprovdut din l-assistenza.

⁽²⁾ Peress li huwa antiċipat li ajruplani ċivili jkun soġġetti għal regoli multilaterali, id-dispożizzjonijiet ta' dan is-subparagrafu ma japplikawx għal dak il-prodott.

⁽³⁾ Sa mhux iktar tard minn 18-il xahar wara d-data tad-dhul fis-seħh tal-Ftehim tal-WTO, il-Kumitat dwar Sussidji u Miżuri ta' Kontroll bil-kif inhu pprovdut fl-Artikolu 24 (li f'dan il-Ftehim huwa indikat bhala "il-Kumitat") għandu jirrevedi l-operazzjoni tad-dispożizzjonijiet tas-subparagrafu 2(a) bl-intenzjoni li jagħmel kull tibdil neċessarju sabiex itejjeb l-operazzjoni ta' dawn id-dispożizzjonijiet. Fil-konsiderazzjonijiet tiegħu dwar modifiki possibbli, il-Kumitat għandu jirrevedi b'attenzjoni d-definizzjoni tal-kategoriji indikati f'dan is-subparagrafu fid-dawl ta' l-esperjenza tal-Membri fl-operazzjoni tal-programmi ta' riċerka u x-xogħol f'istituzzjonijiet rilevanti oħra.

⁽⁴⁾ Id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim ma japplikawx għall-attivitajiet fundamentali li jsiru indipendentement minn edukazzjoni oghla jew minn stabbilimenti tar-riċerka. Il-terminu "riċerka fundamentali" tfisser tkabbir ta' għarfien ġenerali xjentifiku u tekniku li m'għandhomx x'jaqsmu ma' l-għanijiet industrijali jew kummerċjali.

⁽⁵⁾ Il-livelli permissibbli għal assistenza mhux azzjonabbli msemmija f'dan is-subparagrafu għandhom ikunu stabbiliti b'referenza ta' l-ispejjeż totali u eliġibbli li ntefqu fuq perjodu ta' proġettazzjoni individwali.

⁽⁶⁾ it-terminu "riċerka industrijali" tfisser riċerka ppjanata jew investigazzjoni kritika li għandha l-għan li tiskopri għarfien ġdid, bl-għan li dan l-għarfien jista' jintuża fl-iżvilupp ta' prodotti godda, proċessi jew servizzi, jew biex jikkawżaw titjib sostanzjali lill-prodotti eżistenti, proċessi jew servizzi.

jew 50 fil-mija ta' l-ispejjeż ta' l-attività ta' l-iżvilupp qabel il-kompetizzjoni ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾; u sakemm din l-assistenza hija esklussivament limitat għal:

- (i) spejjeż tal-persunal (persuni li jagħmlu r-riċerki, nies tekniċi u membri oħra ta' l-persunal li huma mpjegati esklussivament biex jagħmlu riċerki);
 - (ii) spejjeż ta' strumenti, għodda, art u bini wżati esklussivament u permanentement (hlief meta huma wżati fuq bażi kummerċjali) għall-attività tar-riċerka;
 - (iii) spejjeż ta' konsultazzjoni u servizzi ekwivalenti għall-attività tar-riċerka, inklużi wkoll riċerka mixtrija, tagħrif tekniku, patenti, eċċ.;
 - (iv) spejjeż addizzjonali li ntefqu direttament bhala riżultat ta' l-attivitajiet tar-riċerki;
 - (v) spejjeż oħra ta' sikwit (bħal daww għal materjali, fornituri u affarijiet simili oħra).
- (b) assistenza lill-regjuni żvantaġġati fit-territorju ta' Membru mogħti skond l-istruttura reġjonali ġenerali ta' l-iżvilupp ⁽⁹⁾ u mhux speċifikat (fit-tifsira indikata fl-Artikolu 2) fir-regjuni eliġibbli sakemm:

- (i) Kull reġjun żvantaġġat għandu jkun b'mod ċar ġeografikament żona kontigwa b'identità ekonomika u amministrattiva identifikabbli;

⁽⁷⁾ it-terminu "attività ta' żvilupp pre-kompetittiv" tfisser it-traduzzjoni tas-sejbiet fir-riċerki industrijali fi pjan, timbru jew disinn għal prodotti, proċessi jew servizzi godda, modifika jew mtejjeb jekk maħsubin għall-bejgħ jew għall-użu, li jinkludu l-holqien ta' l-ewwel prototip li ma jkunx jista' jintuża għall-għanijiet kummerċjali. Jista' jinkludi wkoll il-formulazzjoni konċettwali u d-disinn tal-prodotti, proċessi jew servizzi alternattivi u dimostrazzjonijiet inizjali jew proġetti pilota, stante li dawn l-istess proġetti ma jistgħux jiġu konvertiti jew użati għal applikazzjoni jew esplotazzjoni kummerċjali. Dan ma jinkludix rutina jew alterazzjonijiet perjoċi lill-prodotti eżistenti, linji ta' produzzjoni, proċessi ta' produzzjoni, servizzi u operazzjonijiet oħra għaddejnin anki jekk dawn l-alterazzjonijiet jistgħu jirrapreżentaw titjib.

⁽⁸⁾ Fil-każ ta' programmi li jkopru r-riċerka industrijali u l-attività ta' żvilupp pre-kompetittiv, il-livell permissibbli ta' assistenza mhux azzjonabbli m'għandux jeċċedi, is-sempliċi medja tal-livelli permissibbli ta' assistenza mhux azzjonabbli applikabbli liż-żewġ kategoriji hawn fuq imsemmija, ikkalkulati fuq il-bażi ta' l-ispejjeż kollha eliġibbli kif indikati skond (i) sa (v) ta' dan is-subparagrafu.

⁽⁹⁾ "Disinn ġenerali ta' l-iżvilupp reġjonali" ifisser programmi sussidjati bhala parti mill-politika reġjonali ta' l-iżvilupp internament konsistenti u ġeneralment applikabbli u li l-iżvilupp reġjonali mhumiex mogħtija f'punti ġeografikament isolati li m'għandhom l-ebda, jew virtwalment l-ebda, influwenza fuq l-iżvilupp tar-reġjun.

- (ii) ir-reġjun jitqies bħala żvantaġġat fuq il-bażi ta' kriterji newtrali u oġġettivi ⁽¹⁾, u għandhom jindikaw li d-diffikultajiet tar-reġjuni johorġu minn wiehed jew aktar miċ-ċirkostanzi temporanji; dawn il-kriterji għandhom jiġu speċifikati fil-Liġi, regolamenti, u dokumenti uffiċjali oħra, sabiex ikunu jistgħu jiġu verifikati;
- (iii) il-kriterji għandhom jinkludu kejl ta' l-iżvilupp ekonomiku li għandu jiġi bbażat fuq mill-inqas wiehed jew aktar mill-fatturi li ġejjin:
- wiehed jew ta' qligħ per capita jew qligħ familjari per capita, jew GDP per capita, li ma jistax jeċċeddi l-85 fil-mija tal-medja għat-territorju kkonċernat;
 - ir-rata tal-qgħad, li għandha tkun mill-inqas 110 fil-mija tal-medja għat-territorju kkonċernat.
- kif kkalkulat fuq perjodu ta' tliet snin; madankollu din il-miżura tista' tkun wahda maqghuda u tista' tinkludi fatturi oħra.
- (ċ) assistenza biex jippromuovi l-addattazzjoni tal-faċilitajiet eżistenti ⁽²⁾ lir-rekwiżiti ambjentali imposti bil-liġi u/jew regolamenti b'mod aktar strett u b'iktar piż finanzjarju fuq id-ditti, iżda jrid jiġi pprovdut li l-assistenza:
- (i) hija miżura ta' darba li mhix ser tirrepeti ruhha; u
 - (ii) hija limitata għal 20 fil-mija ta' l-ispejjeż ta' l-adattazzjoni; u
 - (iii) ma tkoprix l-ispejjeż għas-sostituzzjoni u l-operazzjoni ta' l-investiment assistit, li kollha kemm hi għandha tkun koperta mid-ditti; u
 - (iv) hija direttament konnessa ma' u hija proporzjonali ma' l-ippjannar ta' ditta għat-tnaqqis ta' sikkaturi u tniġġis u ma tkoprix spejjeż ta' produzzjoni li setgħu ġew salvati jew akkwistati; u
 - (v) hija disponibbli lid-ditti kollha li jistgħu jaddottaw l-ghodda l-godda u/jew proċessi ta' produzzjoni.

8.3. Il-kumitat għandu jkun notifikat bil-quddiem dwar l-implimentazzjoni ta' programm ta' sussidju għal liema għan ġew

invokati id-dispożizzjonijiet ta' paragrafu 2, skond id-dispożizzjonijiet tat-*Titolu VII*. Kwalunkwe notifika bħal din, għandha tkun preċiża biżżejjed sabiex il-Membri l-oħra jkunu jistgħu jevalwaw il-konsistenza tal-programm mal-kondizzjonijiet u l-kriterji pprovduti fid-dispożizzjonijiet rilevanti lill-paragrafu 2. Il-Membri għandhom ukoll jipprovdut lill-Kumitat b'aggornamenti annwali ta' dawn in-avviżi, partikolarment billi jissupplixxu informazzjoni fuq skala globali għal kull programm, u dwar kwalunkwe modifika ta' dan il-programm. Membri oħra jkollhom id-dritt li jirrekjedu informazzjoni dwar il-kawżi individwali ta' taht il-programm ta' sussidju kif notifikat ⁽³⁾.

8.4. Fuq talba ta' Membru, is-Segretarjat jirrevedi n-notifika magħmula skond il-paragrafu 3 u, fejn ikun hemm bżonn, jista jirrekjedi informazzjoni ulterjuri mill-Membri sussidjarju dwar il-programm notifikat li jkun qed jiġi rivedut. Is-Segretarjat għandu jagħmel rapport lill-Kumitat dwar is-sejbiet tiegħu. La darba ssir it-Talba, il-Kumitat għanda tirrevedi s-sejbiet tas-Segretarjat (jew, jekk revizzjoni mis-segretarjat ma tkunx intalbet, in-notifika fiha nnifisha), bil-għan li jstabilixxi jekk il-kondizzjonijiet u l-kriterji mniżzla fil-paragrafu 2 ma ġewx sodisfatti. Il-proċedura msemmija f'dan il-paragrafu għandha tit-lesta l-iktar tard fl-ewwel laqgħa regolari tal-Kumitat wara n-notifika tal-programm ta' sussidju, iżda jrid jiġi pprovdut li mill-inqas xagħrejn skadew bejn din in-notifika u l-laqgħa regolari tal-Kumitat. Il-proċedura ta' revizzjoni kif deskritta f'dan il-paragrafu tapplika wkoll, fil-każ li jkun hemm talba, fir-rigward ta' modifiki sostanzjali ta' programm notifikat fl-aggornamenti annwali indikati fil-paragrafu 3.

8.5. Fuq talba ta' Membru, id-determinazzjoni tal-kumitat b'referenza għall-paragrafu 4, jew nuqqas da parti tal-kumitat biex jagħmel din id-determinazzjoni, kif ukoll il-vjolazzjoni, f'każijiet individwali, tal-kondizzjonijiet imniżzla fil-programm notifikat, għandha tiġi sottomess għar-rabta ta' l-arbitraġġ. Il-korp ta' l-arbitraġġ għandha tippreżenta l-konklużjonijiet tagħha fi żmien 120 ġurnata mid-data meta l-kwiżtjoni kienet mghoddija f'idejn il-korp ta' l-arbitraġġ. Hlief kif inhu ulterjorment pprovdut f'dan il-paragrafu, id-DSB għandha tapplika l-arbitraġġi kondotti taht dan il-paragrafu.

Artikolu 9

Konsultazzjonijiet u Rimedji Awtorizzati

9.1. Jekk matul l-implimentazzjoni tal-programm imsemmi fil-paragrafu 2 jew l-Artikolu 8, minkejja l-fatt li l-programm huwa konsistenti mal-kriterji mniżzla f'dak il-paragrafu, membru għandu raġunijiet biex jemmen li l-programm irriżulta f'effetti kuntrarji ta' natura serja lill-industrija domestika ta' dak il-Membru, bħal per eżempju meta jiġu kkawżati danni li huma difiċli biex jirrangaw, dan il-Membru jista' jitlob il-konsultazzjoni

⁽¹⁾ "Kriterji newtrali u Kriterji oġġettivi" ifisser kriterji li ma jiffavorixxux ċerti reġjuni apparti minn dak li huwa xieraq għall-eliminazzjoni jew għas-sostituzzjoni ta' disparitajiet reġjonali fl-istruttura tal-politika ta' l-iżvilupp reġjonali. F'dan ir-rigward, programmi ta' sussidju reġjonali, għandhom jinkludu l-livelli fuq l-ammonti ta' assistenza li tista tiġi garantita lil kull proġett issussidjat. Limiti bħal dawn għandhom jiġu differenzati skond il-livelli differenti ta' l-iżvilupp tar-reġjuni assistiti u għandhom jiġu espressi skond l-ispejjeż ta' investiment jew l-ispejjeż għal holqien tax-xogħol. F'dawn il-livelli, id-distribuzzjoni għall-assistenza għandha tkun biżżejjed wiesgħa u anki biex tevita l-użu predominanti tas-sussidju minn, jew l-ghotja ta' ammonti kbar u disproporzjonati ta' sussidji lil, ċerti intrapriżi kif inhu pprovdut mill-Artikolu 2.

⁽²⁾ Il-terminu "faċilitajiet eżistenti" tfisser faċilitajiet li ġew operati għal mill-inqas sentejn matul iż-żmien meta kienu imposti htigijiet ambjentali godda.

⁽³⁾ Huwa rikonoxxut li xejn f'din id-dispożizzjoni dwar in-notifika tirrekjedi d-dispożizzjonijiet ta' informazzjoni kunfidenzjali, inkluż l-informazzjoni kunfidenzjali dwar il-kummerċ.

mal-Membru li qed jagħti jew iżomm is-sussidju.

9.2. Fuq talba għal konsultazzjoni taht paragrafu 1, il-Membru li qed jagħti jew iżomm il-programm tas-sussidju in kwistjoni għandu jidhol f'dawn il-konsultazzjonijiet mill-aktar fis possibbli. L-għan għall-konsultazzjoni jkun li jiċċara l-fatti tas-sitwazzjoni u sabiex jasal għal ftehim aċċettabbli għaż-żewġ naħat.

9.3. Jekk dan il-ftehim ma' jintlaħaq fil-tul tal-konsultazzjonijiet indikati taht paragrafu 2 fi żmien 60 ġurnata minn dawn il-konsultazzjonijiet, il-Membru li jkun qed jagħmel din il-talba jista' jirreferi l-kwistjoni lill-Kumitat.

9.4. Fejn kwistjoni tingieb quddiem il-Kumitat, il-Kumitat għandu mmedjament jirrevedi l-fatti involuti u l-evidenza ta' l-effetti b'referenza għal paragrafu 1. Jekk il-kumitat jistabbilixxi li dawn l-effetti jeżistu, jista' jirrakkomanda lill-Membru sussidjarju biex ibiddel dan il-programm b'dak il-mod sabiex inehhi dawn l-effetti. Il-Kumitat għandu jippreżenta l-konkluzjonijiet tiegħu fi żmien 120 ġurnata mid-data meta l-kwistjoni nġaddiet lilha skond paragrafu 3. Fil-każ li r-rakkomandazzjoni ma tkunx segwita fi żmien sitt xhur, il-kumitat għandu jagħti l-awtorizzazzjoni meħtieġa lill-Membri li qed jagħmel it-talba biex dan ikun jista' jiehu kontro-miżuri xierqa ta' natura proporzjonali man-naħta u mal-grad ta' l-effetti determinati li jeżistu.

IT-TITOLU V

MEZZI TA' TAXXA KOMPENSATORJA

Artikolu 10

Applikazzjoni ta' l-Artikolu VI tal-GATT 1994 ⁽¹⁾

Il-Membri għandhom jieħdu l-passi kollha meħtieġa biex jaċċertaw li l-imposizzjoni ta' taxxa kompensatorja ⁽²⁾ fuq

(1) Id-dispożizzjonijiet ta' Parti II jew III jista' jiġi invokat flimkien mad-dispożizzjonijiet tal-Parti V; madankollu, fir-rigward ta' l-effetti ta' sussidju partikolari fis-suq domestiku ta' Membru importatur, ikun hemm biss forma waħda (jew dazju ta' kontro-bilanċ, jekk ir-rekwiżiti tal-Parti V huma sodisfatti, jew kontro-miżura taht l-Artikolu 4 jew 7) ta' wens disponibbli. Id-dispożizzjonijiet tal-Partijiet III u V m'għandhomx jiġu invokati fir-rigward tal-miżuri meqjusa mhux azzjonabbli skond id-dispożizzjonijiet tal-Parti IV. Madankollu, miżuri msemmija fil-paragrafu 1(a) ta' l-Artikolu 8 jistgħu jiġu nvestigati sabiex jiġi stabbilit jekk humiex speċifiċi jew le skond it-tifsira ta' l-Artikolu 2. Apparti minn hekk, fil-każ tas-sussidju msemmi fil-paragrafu 2 ta' l-Artikolu 8 imposti wara l-programm li ma kienux notifikati skond il-paragrafu 3 ta' l-Artikolu 8, id-dispożizzjonijiet tal-Parti III jew V jistgħu jiġu invokati, iżda dan is-sussidju għandhom jiġu ttrattati bħala non-azzjonabbli jekk jinstab li jikkonforma mal-livelli indikati fil-paragrafu 2 ta' l-Artikolu 8.

(2) It-terminu "dazju ta' kontro-bilanċ" għandha tiftiehem li tfisser dazju speċjali impost għall-għan biex ipaċi kwalunkwe sussidju li nġhata direttament jew indirettament fuq il-produttur, produzzjoni jew esportazzjoni ta' kwalunkwe merkanzija, kif inhu pprovdut fil-paragrafu 3 ta' l-Artikolu VI tal-GATT 1994.

kwalunkwe prodott tat-territorju ta' kwalunkwe Membru imputat fit-territorju ta' membru iehor huwa skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu VI tal-GATT 1994 u skond it-termini ta' dan il-ftehim. Taxxa kompensatorja tista' tkun imposta biss wara investigazzjoni mibdija ⁽³⁾ u kondotta skond id-dispożizzjonijiet ta' dan il-ftehim u l-ftehim dwar l-Agricoltura.

Artikolu 11

Bidu u Investigazzjoni Sussegwenti

11.1. Għajr kif provdut fil-paragrafu 6 investigazzjoni bl-għan li tistabbilixxi l-eżistenza, grad u effett ta' l-allegat sussidju, għandha tinbeda la darba ssir applikazzjoni bil-miktub minn jew da parti ta' l-industrija domestika.

11.2. Applikazzjoni taht paragrafu 1 għandha tinkludi biżżejjed evidenza li tixhed l-eżistenza ta' (a) sussidju u, jekk huwa possibbli, l-ammont tiegħu, (b) danni kif spjegat taht l-Artikolu VI tal-GATT 1994 kif inhu interpretat f'dan il-ftehim, u (c) konnessjoni kawżali bejn l-importazzjoni sussidjata u l-allegat danni. Asserzjoni sempliċi, li mhix sostanzjata mill-evidenza rilevanti, ma tistax titqies bħala biżżejjed għall-għanijiet ta' dan il-paragrafu. Fuq bażi ta' dak li huwa raġonevolment disponibbli lill-applikant, l-applikazzjoni għandha tinkludi informazzjoni fuq li ġej:

(i) l-identità ta' l-applikant u deskrizzjoni magħmula mill-istess applikant, tal-volum u tal-valur tal-prodotti domestiċi u ta' prodotti simili. Fejn issir applikazzjoni bil-miktub da parti ta' industrija domestika, l-applikazzjoni għandha tidentifika l-industrija fisem liema permezz ta' lista tal-produtturi domestiċi kollha li jfornu l-prodott simili (jew assoċazzjonijiet ta' produtturi domestiċi tal-prodott simili) u, sakemm huwa possibbli, deskrizzjoni tal-volum u tal-valur tal-produtturi domestika tal-prodott simili li hija r-responsabbiltà ta' dawn il-produtturi;

(ii) Deskrizzjoni kompleta tal-prodott allegatament issussidjat, l-isem jew ismijiet tal-pajjiż jew pajjiżi ta' oriġini, jew ta' l-esportazzjoni in kwistjoni, l-identità ta' kull esportatur jew produttur barrani magħruf u lista tal-persuni magħrufa li qeghdin jimportaw il-prodotti in kwistjoni;

(iii) l-evidenza dwar l-eżistenza, l-ammont u n-natura tas-sussidju in kwistjoni;

(3) Il-kelma "mibdi" kif użata minn issa" l quddiem tfisser azzjoni proċedurali permezz ta' liema membru formalment jibda investigazzjoni kif hemm provdut fl-Artikolu 11.

(iv) evidenza li turi li l-allegat danni fil-konfront ta' l-industrija domestika sehhet minhabba importazzjoni sussidjata permezz ta' l-effetti kkawżati mis-sussidji; din l-evidenza tinkludi informazzjoni fuq l-evoluzzjoni tal-volum ta' l-allegat sussidju importat, l-effetti ta' din l-importazzjoni fuq il-prezzijiet u fuq prodotti simili fis-suq domestiku u l-impatt konsegwenti ta' l-importazzjoni fuq l-industrija domestika, kif jidher mill-fatturi rilevanti u indici li għandhom influwenza fuq is-sitwazzjoni ta' l-industrija domestika, bħal dawk elenkati f'paragrafi 2 u 4 ta' l-Artikolu 15.

11.3. L-awtoritajiet għandhom jirrevedu l-kjarezza u l-adekwatezza ta' l-evidenza pprovduta fl-applikazzjoni, li għandha l-ghan li tiddetermina jekk ix-xhieda hijiex biżżejjed sabiex tiġġustifika l-bidu ta' investigazzjoni.

11.4. Investigazzjoni ma tista tinbeda skond il-paragrafu 1, sakemm l-awtoritajiet iddeterminaw, fuq il-bażi ta' l-eżaminazzjoni tal-grad ta' appoġġ għal, jew in opposizzjoni għall-applikazzjoni espressa ⁽¹⁾ mill-prodotti domestiċi jew prodotti simili, li l-applikazzjoni saret minn jew da parti ta' l-industrija domestika ⁽²⁾. L-applikazzjoni titqies bħala waħda magħmula minn jew da parti ta' l-industrija domestika jekk hija appoġġata minn dawk il-produtturi domestiċi li l-prodott kollettiv tagħhom jikkostitwixxi iktar minn 50 fil-mija tal-produtturi totali tal-prodott simili prodott minn dik il-parti ta' l-industrija domestika li tesprimi jew appoġġ jew opposizzjoni għall-applikazzjoni. Madankollu, ma ssir l-ebda investigazzjoni meta l-produtturi domestiċi espressament jappoġġjaw l-akkont ta' l-applikazzjoni għal inqas minn 25 fil-mija tal-produtturi totali tal-prodotti simili kif prodotta mill-industrija domestika.

11.5. L-awtoritajiet għandhom jevitaw, sakemm ma jkunx hemm deċizzjoni sabiex tinbeda l-investigazzjoni, kwalunkwe pubblikazzjoni ta' l-applikazzjoni għall-bidu ta' l-investigazzjoni.

11.6. Jekk, f'każijiet speċjali, l-awtoritajiet konċernati jiddeċiedu li jibdew investigazzjoni mingħajr ma jkunu rċievw applikazzjoni bil-miktub minn jew da parti ta' l-industrija domestika għal dan l-ghan, dawn għandhom jipproċedu biss jekk jkollhom evidenza biżżejjed ta' sussidju, danni jew konnessjoni kawżali, kif deskritta fil-paragrafu 2, sabiex jiġġustifikaw il-bidu ta' l-investigazzjoni.

⁽¹⁾ Fil-każ ta' l-industrija mqasma li tinvolvi numru partikolarment kbir ta' proċeduri, l-awtoritajiet jistgħu jiddeterminaw appoġġ u opposizzjoni permezz ta' l-użu tat-tattiki statistikament validi bl-użu ta' kampjuni.

⁽²⁾ Il-Membri huma konxji tal-fatt li fit-territorju ta' ċerti Membri impjegati tal-produtturi domestiċi tal-prodott simili jew ir-rappreżentanti ta' dawk l-impjegati jistgħu jagħmlu jew jappoġġjaw l-applikazzjoni għall-investigazzjoni taht paragrafu 1.

11.7. L-evidenza tas-sussidju kif ukoll tal-hsara għandhom jitqiesu flimkien (a) fid-deċizzjoni li tikkonċerna jekk għandhiex tibda investigazzjoni u (b) warajha, fil-kors ta' l-investigazzjoni, li tibda f'data mhux iktar tard mill-iktar data fil-qrib meta skond id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim miżuri proviżorji jistgħu jiġu applikati.

11.8. F'każijiet meta prodott mhumiex impurtat direttament mill-pajjiż ta' oriġini iżda huma esportati mill-Membru li qed jimporta mill-pajjiż intermedjarju, id-dispożizzjonijiet ta' dan il-ftehim japplikaw bi shiħ u t-transazzjoni jew transazzjonijiet għandhom, għall-ghan ta' dan il-Ftehim, jitqiesu bħallikieku sehew bejn pajjiż ta' oriġini u membru li qed jimporta.

11.9. Applikazzjoni taht paragrafu 1 għandha tiġi miċhuda u l-investigazzjoni tieqaf immedjatament malli l-awtoritajiet konċernati jkunu sodisfatti li m'hemmx evidenza biżżejjed la tas-sussidju u lanqas tal-hsara sal-punt li l-kontinwazzjoni tal-proċeduri in kwistjoni m'hix ġustifikata. Fil-każijiet ta' sussidji ikunu de minimis jew meta l-volum tas-sussidji importati, attwali jew potenzjali, jew il-hsarat huma negligibbli ikun hemm terminazzjoni immedjata. Għall-ghan ta' dan il-paragrafu, l-ammont tas-sussidju għandha titqies de minimis jew is-sussidju huwa inqas minn 1 fil-mija ad valorem.

11.10. Investigazzjoni m'għandhiex tostakola l-proċeduri tal-clearance doganali.

11.11. Investigazzjonijiet għandhom, hliet f'każijiet speċjali, jiġu konklużi f'mhux iktar minn 18-il xahar minn meta bdew.

Artikolu 12

Evidenza

12.1. Membri u l-partijiet kollha interessati f'investigazzjoni fuq taxxi kompensatorji, jiġu notifikati dwar l-informazzjoni mehtieġa mill-awtoritajiet u l-opportunitajiet wiesgħa permezz ta' liema jistgħu jipprezentaw bil-miktub l-evidenza kollha li huma jqisu bħala rilevanti fir-rigward ta' l-investigazzjoni in kwistjoni.

12.1.1. Esportaturi, produtturi barranin jew membri interessati li jirċievw kwestjonarji wżati f'każijiet ta' l-investigazzjoni dwar it-taxxi ta' kontrobalanċ jingħataw mill-inqas 30 gurnata għat-tweġiba ⁽³⁾. Konsiderazzjoni xierqa għandha

⁽³⁾ Bħala regola ġenerali, il-limitu taż-żmien għall-esportaturi jibda jgħodd mid-data meta jirċievi l-kwestjonarju, li għal dan l-ghan jitqies li kien riċevut fi żmien ġimgha mid-data meta ntbagħat lill-esponent jew trasmiss lir-rappreżentanti diplomatiki xierqa tal-Membru esportatur jew, fil-każ ta' territorju doganali separat ta' Membru tal-WTO, rappreżentanti uffiċjali tat-territorju esportatur.

tinghata lill-kwalunkwe talba għall-estensjoni tat-terminuta' 30 gurnata u, malli tintwera r-raġuni għal din it-talba, din l-estensjoni tinghata kif u meta Prattikabbli.

12.1.2. Sogġetti għall-htigijiet għall-protezzjoni ta' informazzjoni kunfidenzali, l-evidenza pprezentata bil-miktub minn Membru jew parti wiehed interessat tiġi immedjament għad-dispożizzjoni tal-Membru jew parti interessata l-oħra li jkunu partecipi fl-investigazzjoni.

12.1.3. Malli tinbeda nvestigazzjoni, l-awtoritajiet għandhom jipprovdu t-test kollu ta' l-applikazzjoni bil-miktub riċevut fuq il-baži ta' paragrafu 1 ta' l-Artikolu 11 lill-esportaturi magħrufa ⁽¹⁾ u lill-awtoritajiet tal-Membru esportatur u jagħmlu għad-dispożizzjoni, jekk issir it-talba, tal-partijiet l-oħra interessati u nvoluti. Konsiderazzjoni xierqa tinghata wkoll fir-rigward tal-protezzjoni ta' informazzjoni kunfidenzali, kif provdut fil-paragrafu 4.

12.2. Membri jew partijiet interessati, fuq il-baži ta' ġustifikazzjoni, ikollhom ukoll id-dritt li jipprezentaw informazzjoni verbalment. Fejn informazzjoni bħal din tiġi provduta verbalment, il-Membri jew partijiet interessati ikollhom jagħmlu dawn is-sottomissionijiet bil-miktub. Kwalunkwe deċizzjoni ta' l-awtoritajiet investigattivi tista' tkun ibbażata biss fuq din l-informazzjoni u argumenti kif kien hemm miktub fl-arkivji u li kienu għad-dispożizzjoni tal-Membri jew partijiet interessati u li kien partecipi għall-investigazzjoni, wara li jqisu wkoll il-bżonn tal-protezzjoni ta' l-informazzjoni kunfidenzali.

12.3. Fejn dan ikun prattiku, l-awtoritajiet kultant għandhom jipprovdu opportunitajiet lill-Membri u partijiet kollha interessati sabiex jaraw l-informazzjoni relevanti għall-prezentazzjoni tal-każ tagħhom, li mhumiex kunfidenzali kif definit taht paragrafu 4, u li tintuża mill-awtoritajiet fl-investigazzjonijiet dwar it-taxxa ta' kontrollbilanc, u biex jippreparaw prezentazzjonijiet fuq il-baži ta' din l-informazzjoni.

12.4. Kwalunkwe informazzjoni ta' natura kunfidenzali (per eżempju, li la darba jiġi svelat, jista' johloq vantaġġ kompettitiv u sinifikanti lill-kompetitur jew jista' jkollu effett kontrarju sinifikanti fuq il-persuna li tkun qed tissupplixxi l-informazzjoni jew fuq il-persuna minghand min il-fornitur ikun qed iġib l-informazzjoni), jew li tiġi provduta fuq livell kunfidenzali mill-partijiet fl-investigazzjoni, jekk ikun hemm raġuni valida għal dan, għandha tiġi trattata b'kunfidenzalità mill-awtoritajiet.

Informazzjoni bħal din ma tistax tkun svelata minghajr permess speċifiku mill-parti li qed tissottomettieha ⁽²⁾.

12.4.1. L-awtoritajiet għandhom jitolbu l-interess tal-Membri jew tal-partijiet interessati li jkunu qed jipprovdu l-informazzjoni kunfidenzali sabiex ifornu sommarji ta' l-istess ta' natura mhux kunfidenzali. Dawn is-sommarji għandhom ikollhom dettalji biżżejjed sabiex jippermettu ftehim raġonevoli tas-sustanza ta' l-informazzjoni sottomessa kunfidenzalment. F'każijiet rari, dawn il-Membri jew partijiet jistgħu jindikaw li din l-informazzjoni ma tistax tiġi spjegata fil-qosor. F'każijiet rari bħal dawn, għandha tiġi provduta stqarrija konsistenti bir-raġunijiet għalfejn dan mhux possibbli.

12.4.2. Jekk l-awtoritajiet isibu li talba għal kunfidenzalità mhix fondata u jekk il-fornitur ta' l-informazzjoni ma jkunx irid jirrendi pubblika din l-informazzjoni jew jawtorizza li tkun svelata b'mod ġenerali jew fil-qosor, l-awtoritajiet jistgħu jinjoraw din l-informazzjoni hlief meta jista jintwera għas-sodisfazzjon tagħhom minn sorsi oħra li din l-informazzjoni hija fil-fatt korretta ⁽³⁾.

12.5. Hlief fil-każijiet pprovduti fil-paragrafu 7, waqt il-kors ta' l-investigazzjoni l-awtoritajiet għandhom jissodisfaw lilhom infushom dwar il-kjarezza ta' l-informazzjoni fornita mill-Membri jew partijiet interessati u fuq liema r-riċerki tagħhom ikunu bbażati.

12.6. L-awtoritajiet investigattivi jistgħu jagħmlu investigazzjonijiet fit-territorju ta' membri oħra skond il-bżonn, iżda dawn iridu jkunu notifikaw il-Membru kkonċernat fi żmien xieraq sakemm dak il-Membru jopponi l-investigazzjoni. Barra minn hekk, l-awtoritajiet investigattivi jistgħu jagħmlu l-investigazzjonijiet f'bini jew ditti u jistgħu jeżaminaw l-arkivji tad-ditta jekk (a) id-ditta taqbel dwar dan u (b) il-Membru in kwistjoni huwa notifikat u ma joġġezżjonax. Il-proċeduri mnizżla fl-Anness VI għandhom japplikaw fir-rigward ta' l-investigazzjonijiet f'bini jew ditti. Sogġet għall-htieġa ta' protezzjoni ta' l-informazzjoni kunfidenzali, l-awtoritajiet għandhom ipogġu għad-dispożizzjoni kwalunkwe riżultati investigattivi, jew għandhom jisvelaw l-istess skond paragrafu 8, lid-ditti għal min jappartjenu u jistgħu jagħmlu riżultati bħal dawn disponnibli lill-applikanti.

12.7. Fil-każijiet meta Membri jew partijiet interessati jirrifjutaw aċċess għal, jew ma jipprovdux, informazzjoni mehtieġa fi żmien raġonevoli jew sinifikament jostakolaw l-investigazzjoni, jistgħu

⁽¹⁾ Miftiehem li fejn in-numru ta' esportaturi involuti huwa kbir hafna, it-test shih ta' l-applikazzjoni għandha tiġi provduta biss lill-awtoritajiet tal-Membru esportatur jew lill-assoċazzjonijiet rilevanti tal-kummerċ li mbagħad għandhom jibgħatu kopji ta' l-istess lill-esportaturi kkonċernati.

⁽²⁾ Il-Membri huma konxji li fit-territorju ta' ċerti Membri jista' jintalab l-isvelar wara ordni għall-protezzjoni ta' natura stretta

⁽³⁾ Il-Membri jaqblu li t-talba għall-kunfidenzalità m'għandhiex tiġi arbitrarjament miċhuda. Il-Membri jaqblu wkoll li l-awtorità investigattiva tista' titlob li tkun rinunzjata l-kunfidenzalità biss dwar informazzjoni rilevanti lill-proċeduri.

jsiru determinazzjonijiet ta' natura preliminari jew finali, posittivi jew negattivi, fuq il-bażi tal-fatti disponibbli.

12.8. L-awtoritajiet għandhom, qabel ma ssir id-determinazzjoni finali, jinfurmaw il-Membri u l-partijiet interessati tal-fatti essenzjali meqjusa li jiffurmaw il-bażi għad-deċizzjoni li tiddeċiedi jekk tapplikax miżuri definittivi jew le. Dan l-isvelar għandu jsehh fi żmien biżżejjed għall-partijiet li jiddefendu l-interessi tagħhom.

12.9. Għall-għan ta' dan il-Ftehim, "il-partijiet interessati" għandhom jinkludu:

- (i) esportatur jew produttur barrani jew l-importatur ta' prodott soġġett għall-investigazzjoni, jew kummerċ jew assoċazzjoni tan-negozju li hija magħmula fil-maġġor parti minn membri produtturi, esportaturi u importaturi ta' dan il-prodott; u
- (ii) produttur ta' prodott simili tal-Membru importatur jew assoċazzjoni tal-kummerċ jew negozju li huma magħmula fil-maġġor parti ta' membri li jipprodoċu prodott simili fit-territorju tal-Membru importatur.

Din il-lista m'għandhiex tipprekludi Membri milli jippermettu partijiet domestiċi jew barranin għajr daww hawn fuq imsemmija sabiex ikunu nkluzi bhala partijiet interessati.

12.10. L-awtoritajiet għandhom jipprovdu opportunitajiet għall-industriji utenti, u għall-organizzazzjoni rappreżentattiva tal-konsumatur fil-kazijiet meta l-prodott huwa komunement mibjugħ fil-livell ta' bejgħ bl-immnut, sabiex jipprovdu informazzjoni li hija rilevanti lill-investigazzjoni dwar sussidji, danni u kawżalità.

12.11. L-awtoritajiet għandhom iqisu b'mod xieraq kwalunkwe diffikultajiet li jistgħu ikollhom il-partijiet, partikolarment industriji żgħar, meta jkunu qed ifornu l-informazzjoni meħtieġa, u tipprovdi kemm jista' jkun għajnuna prattikabbli.

12.12. Il-proċeduri indikati hawn fuq mhumiex maħsuba biex ma jippermettux l-awtoritajiet ta' Membru milli jipproċedi fil-fond dwar bidu ta' investigazzjoni, li jilhaq determinazzjonijiet preliminari jew finali, ta' natura posittiva jew negattiva, jew milli japplika miżuri proviżorji jew finali skond id-dispożizzjonijiet rilevanti ta' dan il-Ftehim.

Artikolu 13

Konsultazzjoni

13.1. Kemm jista' jkun malajr wara li applikazzjoni tiġi aċċettat taht l-Artikolu 11, u f'kull każ qabel ma tinbeda investigazzjoni, Membri li jkollhom prodotti li jistgħu ikunu soġġetti għall-investigazzjoni, għandhom ikunu invitati għall-konsultazzjoni bl-għan li jiċċaraw is-sitwazzjoni dwar l-aspetti msemmija fil-paragrafu 2 ta' l-Artikolu 11 bil-ħsieb li jaslu fi ftehim għall-aħjar soluzzjoni.

13.2. Barra minn hekk, matul l-investigazzjoni, Membri tal-prodotti li jkunu hekk soġġetti għall-investigazzjoni jingħataw opportunità raġonevoli sabiex ikomplu konsultazzjoni, bl-għan li jiċċara is-sitwazzjoni fatwali u biex jaslu għal ftehim dwar l-aħjar soluzzjoni ⁽¹⁾.

13.3. Mingħajr preġudizzju għall-obbligu li tagħti opportunità raġonevoli għal konsultazzjoni, dawn id-dispożizzjonijiet dwar konsultazzjoni, m'humiex maħsuba biex ma jippermettux l-awtoritajiet ta' Membru sabiex jipproċedu fil-fond dwar il-bidu ta' l-investigazzjoni, milli jintlaħqu determinazzjonijiet preliminari jew finali, sew jekk posittivi jew negattivi, jew milli japplikaw id-dispożizzjonijiet tal-miżuri finali, skond id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim.

13.4. Il-Membru li għandu l-intenzjoni li jibda din l-investigazzjoni jew li jmexxi din l-investigazzjoni għandha tippermetti, jekk tiġi hekk mitluba, il-Membru jew Membri li jkollhom prodott soġġett għall-aċċess investigattiv fuq evidenza ta' natura mhux kunfidenzjali, inkluż ukoll sommarju tad-data wżata għall-bidu jew għat-tmejxja ta' l-investigazzjoni.

Artikolu 14

Kalkoli ta' l-Ammont ta' Sussidju Skond il-Benefiċċju għal min qed jirċievi.

Għall-għan tat-Titolu 5, kwalunkwe metodu wżat mill-awtorità investigattiva sabiex tikkalkula l-benefiċċju għal min qed jirċievi mogħtija skond il-paragrafu 1 ta' l-Artikolu 1 għandha tiġi regolarizzata fil-leġislazzjoni nazzjonali jew r-regoli ta' l-implimentazzjoni tal-Membru kkonċernat u l-applikazzjoni f'kull każ għandha tkun trasparenti u spjegata b'mod adegwat. Barra minn hekk, kwalunkwe metodu ta' dan it-tip għandu jikkonforma mal-linji gwida li ġejjin:

- (a) Dispożizzjonijiet tal-gvern dwar l-ekwità kapitali m'għandhomx jitqiesu bhala li jaffettwaw il-benefiċċju, sakemm l-investment deċiż jista' jitqies bhala nkonsistenti mal-prattika tas-soltu ta' investment (li tinkludi d-dispożizzjoni dwar ir-riskju kapitali) ta' l-investituri privati fit-territorju tal-Membru;
- (b) self mill-gvern m'għandux jitqies li qed jagħti benefiċċju, sakemm ma jkunx hemm differenza fl-ammont li d-ditta li tkun qed tirċievi s-self thallas fuq self magħmul mill-gvern u l-ammont li ditta thallas li kieku jkun hemm self kummerċjali

⁽¹⁾ Huwa partikolarment importanti, skond id-dispożizzjonijiet ta' dan il-paragrafu, li l-ebda determinazzjoni affermativa sia preliminari jew finali għandha ssir mingħajr l-ebda opportunità raġonevoli għal konsultazzjonijiet li jkunu saru. Konsultazzjonijiet bhal dawn jistgħu jistabbilixxu l-bażi tal-proċeduri taht id-dispożizzjonijiet tal-Parti II, III jew X.

paragunabbli li d-ditta tkun tista' takkwista fis-suq. F'dan il-każ il-benefiċċju jkun fid-differenza bejn iż-żewġ ammonti;

- (c) garanzija ta' self mill-gvern m'għandhiex titqies bhala wahda li tohloq benefiċċju, sakemm ma jkunx hemm differenza bejn l-ammont ta' hlas fuq is-self garantit mid-ditta li tkun qed tirċievi l-garanzija mill-gvern u l-ammont li d-ditta jkollha thallas fuq self kummerċjali komparabbli li ma tkunx preżenti fil-garanzija tal-gvern. Fil-każ li l-benefiċċju jkun fid-differenza bejn iż-żewġ ammonti rranġati għal kwalunkwe differenza fil-hlas;
- (d) il-provvista ta' oġġetti jew servizzi jew xiri ta' prodotti mill-gvern m'għandux jitqies bhala wiehed li jagħti benefiċċju sakemm il-provvista ma ssirx għall-inqas mir-renumerazzjoni adegwata, jew ix-xiri jsir għal iktar mir-renumerazzjoni adegwata. L-adeqgatezza tar-renumerazzjoni għandha tiġi stabilita f'relazzjoni mal-kondizzjonijiet tas-suq prevalenti għal-prodott jew servizz in kwistjoni fil-pajjiż jew għax-xiri (inklużi l-prezz, kwalità, disponibbiltà, kemm jimxi fis-suq, trasportazzjoni u kondizzjonijiet oħra ta' xiri u bejgħ).

Artikolu 15

Determinazzjoni ta' Hsara ⁽¹⁾

15.1. Id-determinazzjoni ta' hsara għall-ghan ta' l-Artikolu VI tal-GATT 1994 ser tkun ibbażata fuq l-evidenza positiva u tinvolvi għan ta' investigazzjoni ta' kemm (a) il-volum ta' l-importazzjoni ssussidjati u l-effetti ta' l-importi ssussidjati fuq il-prezzijiet tas-suq domestiku ⁽²⁾ u (b) l-impatt konsegwenti ta' dawn l-importazzjoni fuq il-produtturi domestiċi ta' dawn il-prodotti.

15.2. Fir-rigward tal-volum ta' importazzjoni ssussidjata, l-awtoritajiet investigattivi, għandhom jikkunsidraw jekk kienu hemm zieda sinifikanti l-importazzjoni ssussidjata, jew ftermini assoluti jew relattivi fir-rigward ta' prodotti jew konsum fil-Membri importatur. Fir-rigward ta' l-effetti ta' l-importazzjoni ssussidjati fuq prezzijiet, l-awtoritajiet investigattivi għandhom iqisu jekk kienu hemm tnaqqis fil-prezz sinifikanti mill-importazzjoni ssussidjarja meta mqabbla mal-prezz tal-prodott simili tal-membri importatur, jew jekk l-effett ta' din l-importazzjoni jservi biex inaqqas il-prezzijiet għall-grad sinifikanti jew li ma jhallix li dawn il-prezzijiet jiżdiedu, li setgħet issehh, sa grad sinifikanti. L-ebda wiehed jew hafna minn dawn il-fatturi ma jistgħu jagħtu direzzjoni deċiżiva.

(1) Taht dan il-Ftehim it-terminu "danni" għandu, sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor, jinftehem li jfisser danni materjali lill-industrija domestika, theddida jew hsara materjali lill-industrija domestika jew ritardazzjoni ta' l-istabbilità ta' din l-industrija u għanda tiġi interpretata skond id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu.

(2) Matul dan il-Ftehim it-terminu "prodott simili" ("produit similaire") għanda tiġi nterpretata li tfisser prodott li huwa identiku, jiġifieri l-istess f'kull sens għal prodott in konsiderazzjoni, jew fin-nuqqas ta' dan il-prodott, prodott ieħor li, għalkemm mhux l-istess f'kull sens, għandu l-karatteristiċi li jixbhu hafna daww tal-prodott in kwistjoni.

15.3. Fejn importazzjoni ta' prodotti minn iktar minn pajjiż wiehed tkun simultanjament soġġetta għat-taxxa tal-kontrobalanċ, l-awtoritajiet investigattivi jistgħu jeżaminaw f'daqqa l-effett ta' din l-importazzjoni jekk jiddeterminaw biss li (a) l-ammont tassussidju f'relazzjoni ma' l-importazzjoni minn kull pajjiż jamonta għall-iktar minn de minimis kif definit fil-paragrafu 9 ta' l-Artikolu 11 u l-volum ta' l-importazzjoni minn kull pajjiż mhuwiex negliġġibli u (b) eżaminazzjoni ta' l-effetti ta' l-importazzjoni hija adegwata fir-rigward tal-kondizzjonijiet tal-kompetizzjoni bejn il-prodotti importati u l-kondizzjonijiet tal-kompetizzjoni bejn il-prodotti importati u prodotti domestiċi simili.

15.4. L-eżaminazzjoni ta' l-impatt ta' l-importazzjoni sussidjata fuq l-industrija domestika għandu jinkludi l-evalwazzjoni tal-fatturi ekonomiċi u indiċi rilevanti kollha li jagħmlu effett fuq l-istat ta' l-industrija, li għandu jinkludi wkoll it-tnaqqis attwali u potenzali fil-hruġ, bejgħ, qligħ, produttività, ritorn ta' l-investimenti, jew utilizzazzjoni ta' kapacià; fatturi li jaffettwaw prezzijiet domestiċi; l-effetti negattivi ta' natura attwali u potenzali fuq id-dhul tal-flus, inventori, impjeg, salarji, żvilupp, abbiltà biex tkabbar il-kapital jew investimenti u, fil-każ ta' l-agrikoltura, jekk kienu hemm zieda fil-piż fuq il-programmi governattivi għall-appoġġ. Din il-lista mhix wahda eżawrjenti, u l-ebda wiehed jew hafna minn dawn il-fatturi neċessarjament jistgħu jagħtu direzzjoni deċiżiva.

15.5. Għandu jintwera li l-importazzjoni sussidjata qed, minhabba l-effetti ⁽³⁾ tas-sussidji, tikkawża l-hsara skond u kif definit f'dan il-Ftehim. Id-demostrazzjoni tar-relazzjoni kawżali bejn l-importazzjoni sussidjata u l-hsara lill-industrija domestika għandha tkun ibbażata fuq l-eżaminazzjoni quddiem l-awtoritajiet ta' l-evidenza rilevanti kollha. L-awtoritajiet għandhom jeżaminaw ukoll kwalunkwe fatturi magħrufa apparti mill-importazzjoni sussidjata li fl-istess hin qed tikkawża hsara lill-industrija domestika, u l-hsarat ikkawżati minn dawn il-fatturi l-oħra m'għandhomx jiġu attribwiti ma' l-importazzjoni sussidjata. Fatturi li jistgħu jitqiesu bhala rilevanti f'dan ir-rigward jinkludu inter alia l-volumi u l-prezzijiet ta' l-importazzjoni tal-prodotti mhux sussidjati li huma in kwistjoni, kontrazzjoni mitluba u t-tibdil fil-konsum regolari, prattiki restrittivi ta' kummerċ u kompetizzjoni bejn il-produtturi barranin u domestiċi, l-iżvilupp fit-teknoloġija u l-għemil fl-esportazzjoni u l-produttività ta' l-industrija domestika.

15.6. L-effett ta' l-importazzjoni sussidjata għandha tiġi eżaminata in relazzjoni mal-prodotti domestiċi tal-prodott simili meta informazzjoni disponibbli tippermetti l-identifikazzjoni separata tal-produzzjoni fuq il-bażi ta' kriterji bħal proċess tal-produzzjoni, il-bejgħ u l-qligħ tal-produtturi. Jekk din it-tip ta' identifikazzjoni dwar dik il-produzzjoni mhix possibbli, l-effetti ta' l-importazzjoni sussidjata jiġi evalwat permezz ta' l-eżaminazzjoni

(3) Kif indikat fil-paragrafi 2 u 4.

tal-produzzjoni ta' l-idjaq grupp jew xejra ta' prodotti, li tkun tinkludi prodotti simili, għal liema prodotti tista' tinkiseb l-informazzjoni rilevanti.

15.7. Determinazzjoni tat-theddida ta' hserat materjali għandha tkun ibbażata fuq fatti u mhux sempliciment dwar allegazzjonijiet, konġetturi u possibbiltà remota. Il-bidla fiċ-ċirkostanzi li jistgħu johlqu sitwazzjoni fejn is-sussidju jikkawża hserat, għandha tkun kjarament prevista u imminente. Meta ssir determinazzjoni dwar l-eżistenza tat-theddida ta' hserat materjali, l-awtoritajiet investgattivi għandhom iqisu inter alia dawn il-fatturi bhal:

- (i) natura tas-sussidju jew sussidji in kwistjoni u l-effetti tal-kummerċ li x'aktarx jiġu kkwżati minhabba fih jew fihom;
- (ii) rata sinifikanti taż-żieda ta' l-importazzjoni sussidjati fis-suq domestiku li jindika l-possibbiltà ta' żieda sostanzjali fl-importazzjoni;
- (iii) żieda sostanzjali ta' natura liberament dispensabbli, jew imminente, il-kapaċità ta' l-esportatur li jindika l-possibbiltà ta' żieda ta' l-esportazzjonijiet sussidjati fis-suq tal-Membru importatur, waqt li jitqies id-disponibbiltà ta' swieq oħra ta' l-esport li jistgħu jassorbu kwalunkwe esportazzjonijiet addizzjonali;
- (iv) jekk l-importazzjoni humiex deklin bi prezzijiet li jistgħu jkollhom effett li jwaqqaf jew li jrażżan il-prezzijiet domestiċi, u li x'aktarx iżżidu t-talba għal iktar importazzjoni; u
- (v) inventorji tal-prodotti li qed jiġu investigati.

L-ebda wiehed minn dawn il-fatturi wahedhom ma jistgħu jagħtu direzzjoni decisiva iżda t-totalità ta' dawn il-fatturi għandha twasal għal konkluzjoni li esportazzjonijiet sussidjati addizzjonali huma imminenti u li, sakemm ma tittehidx azzjoni protettiva, jista' jkun hemm hsera materjali.

15.8. Dwar każijiet meta l-hsara hija mhedda minn importazzjoni sussidjata, l-applikazzjoni ta' mezzi ta' kontrollbilanċ għandhom jitqiesu u deċiżi b'kura speċjali.

Artikolu 16

Definizzjoni ta' Industrija Domestika

16.1. Għall-għanijiet ta' dan il-Ftehim, il-frazi "industrija domestika", għajr skond il-paragrafu 2, għandha tiġi nterpretata li tirreferi għall-produtturi domestiċi f'sens shih tal-prodotti simili jew għal dawk minnhom li għandhom hruġ kollettiv ta' prodotti li jikkostitwixxu proporzjon sostanzjali tal-produzzjoni domestika ta'

dawk il-prodotti, hlief li meta l-produtturi jiġu minn ⁽¹⁾ esportaturi jew importaturi jew huma huma stess importaturi tal-prodott allegatament sussidjat jew tal-prodott simili minn pajjiżi oħra, il-frazi "industrija domestika" tista' tiġi nterpretata li tirreferi għall-bqija tal-produtturi.

16.2. F'każijiet eċċezzjonali, it-territorju tal-Membru jista' jitqasam f'wiehed jew aktar swieq kompetittivi u l-produtturi f'kull suq jitqies bhala industrija separata jekk (a) il-produtturi f'dak is-suq ibiegħu l-produtturi tagħhom kollha jew kważi kollha li tikkonċerna l-prodott in kwistjoni f'dak is-suq, u (b) it-talba ta' dak is-suq m'hi febda mod pprovduta minn produtturi tal-prodott in kwistjoni, lokalizzati x'imkien iehor fit-territorju. F'dawn iċ-ċirkostanzi, il-hsara tista' teżisti anki fejn porzjon sostanzjali ta' l-industrija domestika kollha ma tkunx dannegiata, stante li jkun hemm konċentrazzjoni ta' importazzjoni sussidjati f'suq ferm isolat u li l-importazzjoni sussidjati qegħdin jikkawżaw hsera lil prodotti tal-produtturi kollha jew hafna minnhom, liema produtturi jkun preżenti f'dan is-suq.

16.3. Meta s-suq domestiku jiġi nterpretat li jirreferi għal prodotti ta' żona partikolari, jiġifieri suq kif definit fil-paragrafu 2, id-dazu tal-kontroblanċ ikunu mposti biss fuq il-prodotti in kwistjoni li huma kunsenjati għal konsum finali f'dik iż-żona. Meta l-liġi kostituzzjonali tal-Membru importatur ma tippermettix l-imposizzjoni tad-dazji ta' kontroblanċ fuq din il-bażi, il-Membru importatur jista' jimponi dawn id-dazji minghajr limitazzjoni biss jekk (a) l-esportaturi jkun nġhataw opportunità li jieqfu milli jesportaw bi prezzijiet ta' sussidju lejn iż-żona kkonċernata jew inkella jagħtu assigurazzjonijiet skond l-Artikolu 18, u assigurazzjonijiet adegwati f'dan ir-rigward ma nġhatawx fil-pront, u (b) dawn id-dazji ma jistgħux jiġu mposti biss fuq produtturi ta' prodotti speċifiċi li jfornu fiż-żona in kwistjoni.

16.4. Meta fuq il-bażi tal-paragrafu 8(a) ta' l-Artikolu XXIV tal-GATT 1994, żewġ pajjiżi jew aktar laħqu livell ta' integrazzjoni sal-punt li akkwistaw il-karatteristiċi ta' suq uniku u maqgħud, l-industrija fiż-żona ta' integrazzjoni shiha għandha titqies bhala l-industrija domestika b'referenza għall-paragrafi 1 u 2.

⁽¹⁾ Għall-għan ta' dan il-paragrafu, il-produtturi jitqiesu li huma relatati lill-esportaturi jew lill-importaturi biss jekk (a) wiehed minnhom direttament jew indirettament jikkontrolla lill-iehor; jew (b) it-tnejn li huma direttament jew indirettament huma kkontrollati minn terza persuna; jew (c) flimkien jikkontrollaw terza persuna direttament jew indirettament, stante li hemm raġunijiet validi għall-konvinzjoni jew suspett li l-effett tar-relazzjoni huwa dak li jista' jikkawża atteġjament differenti da parti tal-produttur ikkonċernati minn produtturi mhux relatati. Għar-raġuni ta' dan il-paragrafu, wiehed jitqies bhala kontrollat minn iehor meta l-ewwel wiehed minn dawn huwa legalment jew operazzjonalment fil-pożizzjoni li jeserċita restrizzjoni jew direzzjoni fuq dan ta' l-aħhar.

16.5. Id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 6 ta' l-Artikolu 15 għandha tiġi applikata lil dan l-Artikolu.

Artikolu 17

Miżuri proviżorji

17.1. Miżuri proviżorji jistgħu jiġu applikati biss jekk:

- (a) investigazzjoni nbdiel skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 11, ingħatat avviz pubbliku għal dak l-għan u Membri u partijiet interessati ngħataw opportunitajiet sabiex jissottomettu informazzjoni u jagħtu l-kummenti tagħhom;
- (b) saret determinazzjoni affermativa preliminara li tiddikjara li jeżisti sussidju u li saret hsara lill-industrija domestika kkawżata mill-importazzjoni sussidjati; u
- (c) l-awtoritajiet kkonċernati għandhom jiġġudikaw dawn il-miżuri neċessarji sabiex jiprevjenu li tiġi kkawżata hsara waqt l-investigazzjoni.

17.2. Miżuri proviżorji jistgħu jieħdu l-forma ta' dazji proviżorji tal-kontrobalanċ iggarantiti permezz ta' depożiti ta' flus jew titoli ugwali fl-ammont ma' dak tas-sussidji kkalkulati b'mod proviżorju.

17.3. Miżuri proviżorji m'għandhomx jiġu applikati iktar kmieni minn 60 ġurnata mid-data tal-bidu ta' l-investigazzjoni.

17.4. L-applikazzjoni tal-miżuri proviżorji jkunu limitati għal perjodu kemm jista' jkun qasir, li ma jeċċedix erba' xhur.

17.5. Id-dispożizzjonijiet relevanti ta' l-Artikolu 19 għandhom jiġu segwiti fl-applikazzjoni tal-miżuri proviżorji.

Artikolu 18

Intrapriżi

18.1. Il-proċeduri jistgħu ⁽¹⁾ jiġu sospizi jew jittemmu mingħajr ma jiġu mposti l-miżuri proviżorji jew id-dazji ta' kontrobalanċ fl-istess waqt li jiġu riċevuti intrapriżi volontarji sodisfacenti li taħthom:

- (a) il-gvern tal-Membru esportatur jaqbel li jellimina jew jillimita s-sussidju jew li jieħu miżuri oħra li jikkonċernaw l-effetti tagħha; jew
- (b) l-esportatur jaqbel li jirrevedi l-prezzijiet tiegħu sabiex l-awtoritajiet investigattivi jkunu sodisfatti li l-effett ta' danni tas-sussidju huma eliminati. Żidiet fil-prezzijiet ta' l-intrapriżi m'għandhomx ikunu iktar għoljin milli jkun hemm b'żonn għall-eliminazzjoni ta' l-ammont tas-sussidju. Huwa mixtieq li

(1) It-terminu "jista" m'għandux ikun interpretat li jippermetti l-kontinwazzjoni ta' proċeduri simultanja ma' l-implimentazzjoni ta' intrapriża, hlief kif inhu pprovdut fil-paragrafu 4.

ż-żidiet fil-prezzijiet ikunu inqas mill-ammont tas-sussidju jekk dawn iż-żidiet ikunu xierqa biex inehhu l-hsarat fl-industrija domestika.

18.2. Ma jkunux aċċetati jew imfittxa intrapriżi hlief jekk l-awtoritajiet tal-Membru importatur ikunu għamli determinazzjoni preliminari affermativa tas-sussidjar u tal-hsara kkawżata minn dan is-sussidju u, fil-każ ta' intrapriżi mill-esportaturi, ikunu kisbu l-kunsens tal-Membru esportatur.

18.3. Intrapriżi offerti mhux neċessarjament jiġu aċċetati jekk l-awtoritajiet tal-Membru importatur iqsu li dan ma jkunx prattiku, per eżempju jekk in-numru attwali jew potenzali ta' esportatur ikun kbir wisq, jew għal raġuni oħra, inklużi dawk ta' politika ġenerali. Jekk ikun il-każ u fejn ikun prattiku, l-awtoritajiet għandhom jiprovdu lill-esportatur ir-raġunijiet li ġieghluhom jikkonsidraw li l-aċċettar ta' intrapriża tkun inadegwata, u għandhom, kemm jista' jkun, jagħtu opportunità lill-esportatur biex jagħti l-kummenti tiegħu dwar dan.

18.4. Jekk intrapriża tiġi aċċettata, l-investigazzjoni fis-sussidju u fil-hsarat ikkawżati għandhom xorta waħda jiġu kkompletati jekk il-Membru esportatur jkun jixtieq hekk jew jiddeċiedi l-istess il-Membru importatur. F'każ bħal dan, jekk tingħata determinazzjoni negattiva dwar is-sussidju jew il-hsarat, l-intrapriża tiskadi awtomatikament, hlief f'dawk il-każijiet fejn din id-determinazzjoni seħhet fil-biċċa l-kbira minhabba l-eżistenza ta' intrapriża. F'każijiet bħal dawn, l-awtoritajiet kkonċernati jistgħu jirrikjedu li intrapriża tinzamm għal perjodu raġjonevoli skond id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim. Fil-każ ta' determinazzjoni affermativa tas-sussidjar u tal-hsarat ikkawżati, l-intrapriża għanda titkompla skond it-termini u d-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim.

18.5. Intrapriżi ta' prezzijiet jistgħu jiġu sugġeriti mill-awtoritajiet tal-Membru importatur, iżda l-ebda esportatur m'għandu jiġi sfurzat biex jidhol f'din l-intrapriża. Il-fatt li l-gvernijiet jew esportaturi ma joffru dawn l-intrapriżi, jew ma jaċċettawx l-istedina biex jagħmlu dan, m'għandu febda mod jippreġudika l-konsiderazzjoni tal-każ. Madankollu l-awtoritajiet huma liberi li jiddeterminaw li theddida jew hsara x'aktarx tiġi realizzata jekk l-importazzjoni sussidjata titkompla.

18.6. L-awtoritajiet ta' Membru Importatur jistgħu jitolbu lill-kwalunkwe gvern jew esportatur minn min għet aċċettata intrapriża sabiex jiprovdu informazzjoni kull tant żmien li tkun relevanti għas-sodisfazzjoni ta' din l-intrapriża, u sabiex jippermettu l-verifika ta' data pertinenti. Fil-każ ta' ksur ta' intrapriża, l-awtoritajiet ta' Membru importatur jista' jieħu, fuq il-bażi ta' dan il-ftehim skond id-dispożizzjonijiet tiegħu, azzjonijiet fil-fond li jistgħu jikkonstataw applikazzjoni immedjata tal-miżuri proviżorji permezz ta' l-użu ta' l-aħjar informazzjoni disponibbli. F'każijiet bħal dawn, dazji definittivi jistgħu jiġu mposti fuq bażi tal-Ftehim fuq il-prodotti mdahhlin għal konsum f'mhux iktar

minn 90 gurnata qabel l-applikazzjoni ta' dawn il-miżuri proviżorji, hlief li kwalunkwe eżami retroattiv ta' dan it-tip m'għandux japplika għall-importazzjoni li dahhlu qabel il-vjolazzjoni ta' intrapriża.

Artikolu 19

Imposizzjonijiet u l-Kollezzjoni tad-Dazji tal-Kontroblanċ.

19.1. Jekk, wara li jkunu saru sforzi raġonevoli sabiex jiġi kkompletati l-konsultazzjonijiet, Membru jagħmel determinazzjoni finali dwar l-eżistenza u l-ammont tas-sussidju u li, permezz ta' l-effetti tas-sussidju, l-importazzjoni sussidjati jkunu qegħdin jikkawżaw hsarat, huwa jista' jimponi dazju ta' kontroblanċ skond id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu hlief jekk is-sussidju jew sussidji jkunu ġew irtirati.

19.2. Id-deċizzjoni dwar jekk għandux ikun hemm imposizzjoni tad-dazji ta' kontroblanċ fil-każijiet meta r-rekwiziti kollha għall-imposizzjoni ġew sodisfatti, u d-deċizzjoni dwar jekk l-ammont tad-dazji ta' kontroblanċ għandhiex tiġi imposta fl-ammont shih jew inqas, huma deċizzjonijiet li għandhom jittiehdu mill-awtoritajiet tal-Membru importatur. Huwa mixtieq li l-imposizzjoni tkun permissibbli fit-territorji kollha tal-Membri, li d-dazju għandu jkun inqas mill-ammont totali tas-sussidju jekk dan id-dazju b'valur inqas ikun biżżejjed biex ineħhi l-hsarat lill-industrija domestika, u għandhom jiġu stabbiliti proċeduri li jkunu jippermettu lill-awtoritajiet konċernati biex jiehdu konjizzjoni tar-rappreżentazzjonijiet magħmula mill-parti interessata domestika ⁽¹⁾ l-interessi ta' minn jistgħu jiġu affetwati bil-kontra mill-imposizzjoni tad-dazju ta' kontroblanċ.

19.3. Meta jiġi mpost dazju ta' kontroblanċ fir-rigward ta' kwalunkwe prodott, dan id-dazju għandu jiġi mpost, f'ammonti xierqa f'kull każ, fuq bażi mhux diskriminatorja dwar l-importazzjoni ta' dan il-prodott mill-fondi kollha dwar liema jiġi skopert li huma ssussidjati u li qed jikkawżaw il-hsara, hlief fir-rigward ta' importazzjoni minn dawk il-fondi li irrinunzjaw għal kwalunkwe sussidji in kwistjoni jew minn fejn intrapriži skond il-Ftehim ikunu ġew aċċettati. Kwalunkwe esportatur li għandu esportazzjonijiet soġġetti għad-dazju tal-kontroblanċ iżda li ma kienx ġie proprjament investigat għal raġunijiet oltre tar-rifjut għall-koperazzjoni, għandu jkun intitolat għal reviżjoni mmedjata sabiex l-awtoritajiet investigattivi jkunu jistgħu fil-pront jistabbilixxu r-rata tad-dazju ta' kontroblanċ individwali għal dak l-esportatur.

19.4. L-ebda dazju ta' kontroblanċ m'għandu jiġi mpost ⁽²⁾ fuq prodott importat li jkun jeċċedi l-ammont tas-sussidju li jkun eżistenti, ikkalkulat skond is-sussidjar per unità tal-prodott sussidjat u esportat.

(1) Għall-ghanijiet ta' dan il-paragrafu, it-terminu "partijiet domestiċi interessati" m'għandux jinkludi konsumaturi u utenti ta' l-industrija tal-prodott importat li huwa soġġett għall-investigazzjoni.

(2) Kif inhu wżat f'dan il-Ftehim "imposizzjoni" għandha tfisser l-istima definittiva jew legalment finali jew il-ġbir tad-dazju jew taxxa.

Artikolu 20

Retroattività

20.1. Miżuri proviżorji u dazji ta' kontroblanċ għandhom jiġu applikati biss lill-prodotti li jidhlu għall-konsum wara ż-żmien meta d-deċizzjoni msemmija taht paragrafu 1 ta' l-Artikolu 17 u l-paragrafu 1 ta' l-Artikolu 19, rispettivament, jidhlu fis-seħh, in suġġezzjoni għall-eċċezzjonijiet imniżżla f'dan l-Artikolu.

20.2. Fejn determinazzjoni finali tal-hsara (iżda mhux ta' theddida f'dak ir-rigward jew ta' ritardazzjoni materjali ta' l-istabbilir ta' industrija) hija magħmula jew, fil-każ ta' determinazzjoni finali ta' theddida ta' hsara, fejn l-effett ta' l-importazzjoni ssussidjata, fin-nuqqas tal-miżuri proviżorji, twassal għal determinazzjoni ta' hsara, dazji ta' kontroblanċ jistgħu jiġi mposti retroattivament għal perjodu fejn il-miżuri proviżorji, jekk ikun hemm, ikunu ġew applikati.

20.3. Jekk id-dazji definittivi ta' kontroblanċ ikunu oġhla mill-ammont garantit mid-depożitu tal-flus jew mit-titolu, id-differenza m'għandhiex tingabar. Jekk id-dazju definittiv ikun inqas mill-ammont garantit mid-depożitu tal-flus jew mit-titolu, l-ammont eċċessiv għandu jiġi rimborsat jew it-titolu għandu jinheles bl-aktar mod mghaġġel.

20.4. Ghajr fil-każ pprovdut fil-paragrafu 2, fejn issir determinazzjoni finali ta' theddida ta' hsarat jew ritardazzjoni materjali (iżda l-ebda hsara ma ssehh) dazju definittiv ta' kontroblanċ għandu jiġi mpost biss mid-data tad-determinazzjoni tat-theddida jew tar-ritardazzjoni materjali, u kwalunkwe depożiti ta' flus magħmula f'dak il-perjodu ta' l-applikazzjoni tal-miżuri proviżorji għandhom jiġu rimborsati u kwalunkwe titoli għandhom jiġu rilaxxati bl-aktar mod mghaġġel.

20.5. Fejn determinazzjoni finali tkun negattiva, kwalunkwe depożiti ta' flus magħmula waqt il-perjodu ta' l-applikazzjoni tal-miżuri proviżorji għandhom jiġu rimborsati u kwalunkwe titoli għandhom jiġu rilaxxati b'mod mghaġġel.

20.6. F'ċirkostanzi kritiċi meta fir-rigward tal-prodotti sussidjati in kwistjoni l-awtoritajiet jsibu hsara li tkun diffiċli li tirrangħa u li tkun ikkawżata minn hafna importazzjoni ta' prodott waqt perjodu relattivament qasir, liema prodott ikun jibbenefika minn sussidji mhallsa jew mogħtija b'mod kontra d-dispożizzjonijiet tal-GATT 1994 u ta' dan il-Ftehim u fejn jitqies neċessarju, sabiex din it-tip ta' hsara ma tergax tirrepeti ruhha, issir eżaminazzjoni retroattiva tad-dazji ta' kontroblanċ fuq dawn l-importazzjoni, id-dazji definittivi tal-kontroblanċ jistgħu jiġu assesjati fuq l-importazzjoni li ddahhlu għal konsum mhux iktar minn 90 jum qabel id-data ta' l-applikazzjoni tal-miżuri proviżorji.

Artikolu 21

Dewmien u Revizzjoni tad-Dazji ta' Kontroblanċ u ta' l-Intrapriži.

21.1. Dazju ta' Kontroblanċ għandu jibqa in vigore biss kemm ikun hemm bżonn biex ifixkel is-sussidjar li qed jikkawża l-hsarat.

21.2. L-awtoritajiet għandhom jirrevedu l-bżonn għal kontinwazzjoni ta' l-imposizzjoni tad-dazju, fejn garantiti, fuq l-inizjattivi tagħhom jew, stante li perjodu raġonevoli skada minn meta saret l-imposizzjoni tad-dazju definittiv ta' kontrobilanċ, fuq talba ta' kwalunkwe parti interessata li tagħti informazzjoni li tissustanzja l-bżonn għar-reviżjoni. Partijiet interessati għandhom id-dritt li jitolbu lill-awtoritajiet sabiex jeżaminaw jekk l-imposizzjoni kontinwa tad-dazju hija neċessarja biex tpaċi l-issussidjar, u jekk il-ħsarat x'aktarx ikomplu jew jirrepetu ruħom jekk id-dazju jitneħħa jew jinbidel, jew it-tnejn. Jekk, bħala riżultat tar-reviżjoni skond dan il-paragrafu, l-awtoritajiet jistabilixxu li d-dazju ta' kontrobilanċ mhux iktar garantit, dan jin-temm immedjatament.

21.3. Minkejja id-dispożizzjonijiet tal-paragrafi 1 u 2, kwalunkwe dazju definittiv ta' kontrobilanċ għandu jintemm mhux iktar tard minn hames snin minn meta kienet imposta (jew mid-data ta' l-iktar revizjoni riċenti skond paragrafu 2 jekk din ir-rivizjoni kopriet kemm is-sussidjar u l-ħsarat, taħt dan il-paragrafu) sakemm l-awtoritajiet ma jiddeterminawx, f'reviżjoni li tkun nbdiet fuq l-inizjattiva tagħhom qabel dik id-data jew fuq bażi ta' talba ferm sostanzjata magħmula minn jew da parti ta' industria domestika fi żmien raġonevoli qabel dik id-data, li l-iskadenza tad-dazju x'aktarx iwassal għal kontinwazzjoni jew ir-repetizzjoni tas-sussidjar u tal-ħsarat ⁽¹⁾. Id-dazju jista' jibqa in vigore sakemm johroġ ir-riżultat ta' din ir-reviżjoni.

21.4. Id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 12 dwar l-evidenza u l-proċedura għandhom japplikaw għal kull revizjoni magħmula taħt dan l-Artikolu. Kwalunke revizjoni ta' dan it-tip għandu jsir malajr u normalment għandu jiġi konkluż fi żmien 12-il xahar mid-data tal-bidu tar-reviżjoni.

21.5. Id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu għandhom japplikaw mutatis mutandis fir-rigward ta' l-intrapriżi aċċetati skond l-Artikolu 18.

Artikolu 22

Avviż Pubbliku u L-Ispjegazzjoni tad-Determinazzjonijiet.

22.1. Meta l-awtoritajiet ikunu sodisfatti li hemm biżżejjed xhieda li jiġġustifikaw il-bidu ta' investigazzjoni skond l-Artikolu 11, il-Membri jew il-Membri li għandhom prodotti li huma soġġetti għal dawn l-investigazzjonijiet u partijiet oħra interessati u magħrufa mill-awtoritajiet investigattivi li għandhom interessi fil-kawża in kwistjoni għandhom jiġu notifikati u jingħata avviż pubbliku dwar l-istess.

22.2. Avviż pubblika ta' l-investigazzjoni mibdija għandu jikkonsisti f', jew iqiegħed għad-dispożizzjoni permezz ta' rapport separat ⁽²⁾, informazzjoni adegwata dwar dan li ġej:

⁽¹⁾ Meta l-ammont tad-dazju tal-kontrobilanċ jiġi eżaminat fuq bażi retrospettiva, jekk permezz ta' l-iktar proċedura reċenti ta' l-istima jinstab li l-ebda dazju m'għandu jiġi mpost, dan fiħ nnifsu ma jindikax it-talba lill-awtoritajiet sabiex itemmu d-dazju definittiv.

⁽²⁾ Fejn l-awtoritajiet jipprovdur informazzjoni u spjegazzjonijiet taħt id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu permezz ta' rapport separat, dwan għandhom jassiguraw li dan ir-rapport huwa disponibbli fil-pront lill-pubbliku.

- (i) l-isem tal-pajjiż jew pajjiżi esportatur/i u l-prodott involut;
- (ii) id-data ta' l-bidu ta' l-investigazzjoni;
- (iii) deskrizzjoni tal-prattika jew prattici sussidjarja/i li għandhom jiġu nvestigati;
- (iv) sommarju tal-fatturi li fuqhom huma bbażati l-allegazzjonijiet;
- (v) l-indirizz fejn rappreżentazzjonijiet minn Membri u partijiet interessati għandhom jiġu diretti; u
- (vi) it-termini permissibbli lill-Membri u partijiet interessati biex jgħarrfu l-opinjoni tagħhom.

22.3. Avviż pubbliku għandu jingħata dwar kull determinazzjoni finali jew preliminari, sew jekk fl-affermattiv jew fin-negattiv, ta' kwalunkwe deċiżjoni għal-aċċettazzjoni ta' intrapriża skond l-Artikolu 18, dwar it-tmiem ta' dazju definittiv ta' kontrobilanċ. Kull avviż bħal dan għandu jindika, jew iqiegħed għad-dispożizzjoni permezz ta' rapport separat, b'dettalji biżżejjed is-sejbiet u l-konkluzjonijiet magħmula fuq il-kwistjonijiet kollha ta' fatti u ta' liġi meqjusa bħala materjali mill-awtoritajiet investigattivi. L-avviżi kollha bħal dawn għandhom jingħataw lill-Membri jew Membri tal-prodotti li huma soġġetti għad-determinazzjonijiet jew intrapriżi u lill-partijiet oħra interessati u magħrufa li għandhom interess fil-kwistjoni.

22.4. Avviż pubbliku dwar l-imposizzjoni ta' miżuri proviżorji għandha tiġi ppreżentata, jew inkella magħmula disponibbli permezz ta' rapport separat, spjegazzjonijiet dettaljati biżżejjed dwar l-eżistenza ta' sussidju u ta' ħsara u għandha tirreferi għal kwistjonijiet fattwali u legali u li taw lok għall-aċċettazzjoni jew ċaħda ta' argumenti. Dan l-avviż jew rapport għandu, in konsiderazzjoni tal-htigijiet għall-protezzjoni ta' l-informazzjoni kunfidenzali, jikkonsistu f'dawn li ġejjin:

- (i) l-ismijiet tal-fornituri jew, meta dan mhux prattikabbli, l-ismijiet tal-pajjiżi fornituri involuti;
- (ii) deskrizzjoni tal-prodott li huwa biżżejjed għall-għanijiet doganali;
- (iii) l-ammont tas-sussidju stabbilit fuq bażi bħal dik fejn l-eżistenza tas-sussidju kienet determinata;
- (iv) konsiderazzjonijiet relevanti tad-determinazzjoni tal-ħsara skond dak li huwa pprovdut fl-Artikolu 15;
- (v) ir-raġunijiet principali li taw lok għad-determinazzjoni.

22.5. Avviż pubbliku tal-konkluzjoni jew sospensjoni ta' investigazzjoni fil-każ ta' determinazzjoni affermativa li tipprovdi għall-imposizzjoni ta' dazju definitiv jew l-aċċettazzjoni ta' intrapriża għandha tikkonsisti f', jew inkella tqiegħed għad-dispożizzjoni permezz ta' rapport separat, l-informazzjoni kollha rilevanti dwar il-kwistjonijiet fattwali u legali li wasslu għall-imposizzjoni tal-miżuri finali ta' aċċettazzjoni jew l-aċċettazzjoni ta' intrapriża, in kosiderazzjoni tal-hteġa għall-protezzjoni ta' l-informazzjoni kunfidenzali. B'mod partikolari, l-avviż jew rapport għandu jikkonsisti f'informazzjoni deskritta fil-paragrafu 4, flimkien mar-raġunijiet għall-aċċettazzjoni jew ċaħda ta' l-argument rilevanti jew it-talbiet magħmula mill-Membri interessati u mill-esportaturi u importaturi.

22.6. Avviż pubbliku dwar it-tmiem jew is-sospensjoni ta' l-investigazzjoni wara li tkun giet aċċettata intrapriża skond l-Artikolu 18 għandha tinkludi, jew inkella tagħmel disponibbli pemezz ta' rapport separat, il-parti mhux kunfidenzali ta' din l-intrapriża.

22.7. Id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu għandhom japplikaw mutatis mutandis għall-bidu u t-tlestija tar-reviżjonijiet skond l-Artikolu 21 u għad-deċiżjonijiet taht l-Artikolu 20 biex japplikaw id-dazji retroattivament.

Artikolu 23

Reviżjoni Ġudizzjarja

Kull Membru li jkollu, fil-legislazzjoni nazzjonali tiegħu, dispożizzjonijiet dwar il-miżuri tad-dazji ta' kontrobalanċ għandu jkollu tribunali ġudizzjarji, arbitrali jew amministrati jew proċeduri għall-ghan tar-reviżjoni fil-pront inter alia ta' azzjonijiet amministrattivi relatati mad-determinazzjonijiet finali u r-reviżjonijiet tad-determinazzjonijiet skond it-tifsira ta' l-Artikolu 21. Dawn it-tribunali jew proċeduri għandhom ikunu indipendenti mill-awtoritajiet responsabbli għad-determinazzjoni tar-reviżjoni in kwistjoni, u għandhom jipprovdu lill-partijiet kollha interessati li pparteċipaw fil-proċeduri amministrattivi u huma direttament u individwalment affetwati mill-azzjonijiet amministrattivi b'aċċess għar-reviżjoni.

PARTI I

ISTITUZZJONIJET

Artikolu 24

Kumitat dwar is-Sussidji u l-Miżuri ta' Kontrobalanċ u Korpi Sussidjarji

24.1. Jiġi hawnhekk stabbilit Kumitat dwar is-Sussidji u Miżuri ta' Kontrobalanċ magħmul minn rappreżentanti minn kull wiehed mill-Membri tagħha. Il-Kumitat għandu jahtar il-President tiegħu u m'għandux jiltaqa' inqas minn darbtejn fis-sena kif stipulat fid-

dispożizzjonijiet rilevanti ta' dan il-Ftehim fuq talba ta' kwalunkwe Membru. Il-Kumitat għandu jkollu responsabbiltajiet assenjati lill-Membri u għandu jagħti opportunità ta' konsultazzjoni lill-Membri dwar kwalunkwe kwistjoni relatata ma' l-operat tal-Ftehim jew il-kisba ta' l-ghanijiet tagħha. Il-WTO għandu jaġġixxi bħala s-segretarju tal-Kumitat.

24.2. Il-Kumitat jista' jiffirma korpi sussidjarji kif xieraq.

24.3. Il-Kumitat għandu jistabbilixxi Grupp Permanenti ta' Esperti magħmul minn hames persuni indipendenti, bi kwalifiki għoljin fil-kamp tas-sussidji u tar-relazzjonijiet kummerċjali. L-esperti ikunu eletti mill-Kumitat u wiehed minnhom għandu jiġi sostitwit kull sena. Il-PGE jista' jintalab li jassisti l-bord, kif inhu pprovdut fil-paragrafu 5 ta' l-Artikolu 4. Il-Kumitat jista' wkoll ifittex pariri dwar l-eżistenza tan-natura ta' kwalunkwe sussidju.

24.4. Il-PGE jista' jiġi kkonsultat minn kwalunkwe Membru u jista' jagħti pariri dwar in-natura ta' kwalunkwe sussidju propost li jiġi introdott jew li f'dak il-waqt huwa miżmum minn dak il-Membru. Pariri bħal dawn għandhom ikunu kunfidenzali u jistgħu jiġu nvokati fil-proċeduri indikati taht l-Artikolu 7.

24.5. Waqt it-twettiq tal-funzjonijiet tagħhom, il-Kumitat u kwalunkwe korpi sussidjarji jistgħu jikkonsultaw u jfittxu informazzjoni minn kwalunkwe fond meqjus xieraq. Madankollu, qabel il-Kumitat jew il-Korp sussidjarju jfittex informazzjoni minn fond fil-ġurisdiżzjoni ta' Membru, għandu jinforma lill-Membru involut.

PARTI VII

NOTIFIKA U SORVELJANZA

Artikolu 25

Avviżi

25.1. Il-Membri jaqqlu li, mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 1 ta' l-Artikolu XVI tal-GATT 1994, in-notifika tagħhom dwar is-sussidji għandha tingħata mhux aktar tard mit-30 ta' Gunju ta' kull sena u għandha tikkonformi mad-dispożizzjonijiet tal-paragrafi 2 sa 6.

25.2. Il-Membri għandhom jinnotifikaw kwalunkwe sussidju kif definit fil-paragrafu 1 ta' l-Artikolu 1, li huwa speċifiku skond l-Artikolu 2, mogħti jew miżmum fit-territorji tagħhom.

25.3. Il-kontenut ta' l-avviż għandu jkun biżżejjed biex jagħmilha possibbli għall-membri oħra biex jevalwaw l-effetti kummerċjali u biex jifhmu l-operazzjoni tal-programmi tas-sussidji notifikati. F'din il-konnessjoni u mingħajr preġudizzju għall-kontenut u l-forma tal-kwestjonarju dwar is-sussidji⁽¹⁾, il-Membri għandhom jassiguraw li n-notifika tagħhom jikkonsistu mill-informazzjoni segwenti:

⁽¹⁾ Il-Kumitat għandu jistabbilixxi Grupp ta' Hidma għar-reviżjoni tal-kontenut u l-forma tal-kwestjonarju kontenut fil-BISD 9S/193-194.

- (i) Forma ta' sussidju (bhal permessi, self, konċessjonijiet ta-taxxa.eċċ);
- (ii) sussidju per unità jew, fil-każijiet fejn dan mhux possibbli, l-ammont totali jew l-ammont annwali ta' l-istima għal dak is-sussidju (li jindika, jekk huwa possibbli, il-medja tas-sussidju per unità fis-sena precedenti);
- (iii) għanijiet politiċi u/jew l-għan tas-sussidju;
- (iv) dewmien ta' sussidju u/jew kwalunkwe termini oħra annessi ma' l-istess.
- (v) data Statistika li tippermettu l-istima ta' l-effetti tal-kummerċ ta' sussidju.

25.4. Fejn punti speċifiċi fil-paragrafu 3 ma jkunux ġew indirizzati fin-notifika, għandha tinghata spjegazzjoni fin-notifika stess.

25.5. Jekk jingħataw sussidji lill-prodotti jew setturi speċifiċi, l-avviżi għandhom jiġu organizzati mill-prodott jew mis-settur.

25.6. Membri li jikkonsidraw li m'hemmx miżuri fit-territorji tagħhom jitolbu notifika taht il-paragrafu 1 ta' l-Artikolu XVI tal-GATT 1994 u dan il-Ftehim għandu jinforma s-Segretarjat bil-miktub dwar dan.

25.7. Il-Membri jirrikonoxxu li l-avviż ta' miżura ma tippregudikax l-istatus legali taht il-GATT 1994 skond il-Ftehim, l-effetti taht dan il-Ftehim, jew in-natura tal-miżuri filhom infushom.

25.8. Kwalunkwe membru jista', f'kull hin, jagħmel talba bil-miktub għall-informazzjoni dwar in-natura u l-estensjoni mogħtija jew miżmuma minn Membru ieħor (inkluż kwalunkwe sussidju b'referenza għal Parti IV), jew għal spjegazzjoni tar-riżultati għalfejn miżura speċifika tqieset bħala mhux soġġetta għar-rekwiżiti ta' l-avviż.

25.9. Il-Membri mitluba għandhom jipprovdu informazzjoni kemm jista' jkun malajr u b'mod komprensiv, u għandhom ikunu preparati, meta mitluba, li jipprovdu informazzjoni addizzjonali lill-Membri li qed jagħmel it-talba. B'mod partikolari, għandhom jipprovdu biżżejjed dettalji biex jagħmluha possibbli lill-Membri l-ieħor biex jeżamina l-konformità mat-termini ta' dan il-Ftehim. Kwalunkwe Membru li jqis li din l-informazzjoni ma nġhatatx jista' jinforma b'dan lill-Kumitat.

25.10. Kwalunkwe Membru li jqis li kwalunkwe miżura ta' Membru ieħor li għandhom l-effett ta' sussidju ma kienetx notifikata skond id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 1 ta' l-Artikolu XVI tal-GATT 1994 u dan l-Artikolu jista' jinforma b'dan lil dan il-Membri l-ieħor. Jekk is-sussidju allegat mhux notifikat fil-pront wara dan, dan il-Membri jista' jinforma lill-Kumitat b'dan l-allegat sussidju.

25.11. Il-Membri għandhom jirraportaw mingħajr dewmien lill-Kumitat kull azzjoni preliminari jew finali li ttiehdu fir-rigward tad-dazji ta' kontrobilanċ. Dawn ir-rapporti għandhom ikunu għad-dispożizzjoni fis-Segretarjat għall-għan ta' spezzjoni minn Membri oħra. Il-Membri għandhom ukoll jissottomettu, fuq bażi semi-annwali, rapporti dwar kwalunkwe azzjonijiet dwar id-dazji ta' kontrobilanċ mehuda fis-sitt xhur ta' qabel. Ir-rapporti semi-annwali għandhom jiġu sottomessi skond il-forma stabbilita kif miftiehem.

25.12. Kull Membru għandu jinnotifika lill-Kumitat (a) liema huma l-awtoritajiet kompetenti biex jibdeu u jmessu l-investigazzjonijiet b'referenza għall-Artikolu 11 u (b) il-proċeduri domestiċi tiegħu li jirregolaw il-bidu u l-kondotta ta' dawn l-investigazzjonijiet.

Artikolu 26

Sorveljanza

26.1. Il-Kumitat għandu jeżamina avviżi ġodda u shaħ mogħtija taht paragrafu 1 ta' l-Artikolu XVI tal-GATT 1994 u paragrafu 1 ta' l-Artikolu 25 ta' dan il-Ftehim waqt sessjonijiet speċjali li jinżammu f'kull tielet sena. Avviżi sottomessi fis-snin l-oħra (aġġornar ta' l-avviżi) għandhom jiġu eżaminati waqt kull laqgħa regolari tal-Kumitat.

26.2. Il-Kumitat għandu jeżamina r-rapporti sottomessi taht il-paragrafu 11 ta' l-Artikolu 25 waqt kull laqgħa regolari tal-Kumitat.

PARTI I

PAJJIŻI MEMBRI LI QED JIŻVILUPPAW

Artikolu 27

Trattament Speċjali u Differenti ta' Pajjiżi Membri li qed jiżviluppaw.

27.1. Il-Membri jirrikonoxxu li sussidji jistgħu jirrapreżentaw rwol importanti fi programmi għall-iżvilupp ekonomiku tal-pajjiżi Membri li qed jiżviluppaw.

27.2. Il-projbizzjoni tal-paragrafu 1(a) ta' l-Artikolu 3 m'għandhiex tapplika għal:

- (a) Pajjiżi Membri li qed jiżviluppaw imsemmija fl-Anness VII.
- (b) pajjiżi membri oħra li qed jiżviluppaw għall-perjodu ta' għaxar snin mid-data tad-dhul fis-seħh tal-Ftehim tal-WTO soġġett għall-konformità mad-dispożizzjonijiet fil-paragrafu 4.

27.3. Il-projbizzjoni ta' paragrafu 1(b) ta' l-Artikolu 3 m'għandhiex tapplika fil-konfront ta' Pajjiżi Membri li qed jiżviluppaw għall-perjodu ta' hames snin, u m'għandux japplika fil-konfront ta' pajjiżi membri li huma inqas żviluppati għall-perjodu ta' tmien snin, mid-data tad-dhul fis-sehh tal-Ftehim tal-WTO.

27.4. Kwalunkwe pajjiżi Membri li qed jiżviluppaw imsemmija fil-paragrafu 2(b) għandhom itemmu bil-mod l-esportazzjonijiet sussidjati tagħhom f'perjodu ta' tmien snin, preferibbilment b'mod progressiv. Madankollu, pajjiż membru li qed jiżviluppa m'għandux iżid il-livell ta' l-esportazzjoni sussidjata tiegħu ⁽¹⁾, u għandu jeliminaha f'terminu iqsar minn dak ipprovdut f'dan il-paragrafu fejn l-użu ta' din l-esportazzjoni ssussidjata tkun inkonsistenti ma' l-iżvilupp tal-bżonnijiet tiegħu. Jekk pajjiż membru li qed jiżviluppa jqis li huwa meħtieġ li japplika dawn is-sussidji fuq terminu itwal minn dak ta' tmien snin, m'għandux iktar tard minn sena wara l-iskadenza ta' dan il-perjodu, biex jidhol f'konsultazzjonijiet mal-Kumitat, li jistabbilixxi jekk estensjoni ta' dan il-perjodu hijiex ġustifikata, wara li jeżamina l-bżonnijiet kollha ta' natura ekonomika, finanzjarja u ta' żvilupp tal-pajjiż Membru li qed jiżviluppa in kwistjoni. Jekk il-Kumitat jistabbilixxi li din iż-żieda hija ġustifikata, il-pajjiż Membru li qed jiżviluppa kkonċernat għandu jzomm konsultazzjonijiet ta' kull sena mal-Kumitat sabiex jistabbilixxi l-htieġa taż-żamma tas-sussidji. Jekk il-Kumitat ma jagħmel l-ebda determinazzjoni ta' dan it-tip, il-pajjiż membru li qed jiżvilupp għandu jelimina l-porzjon li jifdal ta' l-esportazzjoni sussidjata fi żmien sentejn li jibda jghodd mit-tmien ta' l-aħhar terminu ta' awtorizzazzjoni.

27.5. Pajjiż Membru li qed jiżviluppa li lahaq kompetittività fl-esportazzjoni ta' prodott partikolari għandu jelimina l-esportazzjoni ssussidjata tiegħu għal prodott/i bħal dan/dawn fuq perjodu ta' sentejn. Madankollu, għal pajjiż Membru li qed jiżviluppa msemmi fl-Anness VII u li lahaq il-kompetittività ta' l-esportazzjoni f'wieħed jew aktar prodotti, sussidji fuq l-esportazzjoni ta' prodotti bħal dawn tintemm bil-mod fuq perjodu ta' tmien snin.

27.6. Kompetittività ta' esportazzjoni ta' prodott teżisti jekk l-esportazzjoni ta' dak il-prodott minn pajjiż Membru li qed jiżviluppa lahqet mill-inqas 3,25 fil-mija tal-kummerċ dinji f'dak il-prodott għal sentejn wara xulxin. Kompetittività fl-esportazzjoni tkun teżisti jew (a) fuq bażi ta' notifika mill-pajjiż membru li qed jiżviluppa li lahaq il-kompetittività fl-esportazzjoni, jew (b) fuq bażi ta' komputazzjoni meħuda mis-Segretarjat fuq talba ta' kwalunkwe Membru. Għall-ghan ta' dan il-paragrafu, prodott huwa definit bħala titlu sezzjonali tan-Nomenklatura tas-Sistema Armonizzata. Il-Kumitat għandu jirrevedi l-operazzjoni ta' din id-dispożizzjoni fi żmien hames snin mid-data tad-dhul fis-sehh tal-Ftehim tal-WTO.

27.7. Id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 4 m'għandhomx japplikaw fil-konfront ta' pajjiż Membru li qed jiżviluppa fil-każ ta' esportazzjonijiet ssussidjati li huma skond id-dispożizzjonijiet tal-

paragrafi 2 sa 5. Id-dispożizzjonijiet rilevanti f'dan il-każ għandhom ikunu dawk ta' l-Artikolu 7.

27.8. M'għandu jkun hemm l-ebda preżunzjoni skond il-paragrafu 1 ta' l-Artikolu 6 li sussidju mogħti minn pajjiż membru li qed jiżviluppa jirriżulta fi preġudizzju serju, kif definit f'dan il-Ftehim. Preġudizzju serju bħal dan, meta applikabbli skond id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 9, għandu jintwera mill-evidenza pozittiva, skond id-dispożizzjonijiet tal-paragrafi 3 sa 8 ta' l-Artikolu 6.

27.9. Dwar sussidji azzjonabbli mogħtija jew miżmuma minn pajjiż Membru li qed jiżviluppa għajr dawk indikati fil-paragrafu 1 ta' l-Artikolu 6, ma tistax tkun awtorizzata jew tittiehed azzjoni taħt l-Artikolu 7 sakemm annullament jew ostakolar tal-konċessjonijiet ta' tariffi jew ta' obbligi oħra taħt il-GATT 1994 ma jirriżultawx minn dan is-sussidju, b'dak il-mod li jispota jew jostakola l-importazzjoni ta' prodott simili għall-Membru iehor fis-suq tal-pajjiż Membru li qed jiżviluppa li qed jissussidja jew hlief meta ssir hsara fil-konfront ta' l-industrija domestika fis-suq ta' Membru importatur.

27.10. Kwalunkwe investigazzjoni fuq dazju ta' kontroblanċ ta' prodott li joriġina minn pajjiż Membru li qed jiżviluppa għandu jintemm malli l-awtoritajiet kkonċernati jiddeterminaw li:

- (a) Il-livell ġenerali ta' sussidji garantiti fuq il-prodott in kwistjoni ma jeċċedix 2 fil-mija tal-valur tiegħu kkalkulat fuq bażi unitarja; jew
- (b) il-volum ta' l-importazzjoni sussidjarji jirrapreżenta inqas minn 4 fil-mija ta' l-importazzjoni totali tal-prodott simili tal-Membru importatur, hlief meta l-importazzjoni minn pajjiż Membru li qed jiżviluppa li għandu ishma ta' importazzjoni totali rappreżentanti inqas minn 4 fil-mija ta' l-akkont kollettiv għal iktar minn 9 fil-mija ta' l-importazzjoni totali tal-prodott simili tal-Membru importatur.

27.11. Għal dawk il-pajjiżi Membri li qed jiżviluppaw skond l-ghan tal-paragrafu 2(b) li eliminaw l-esportazzjoni sussidjarji qabel l-iskadenza tat-terminu ta' tmien snin mid-data tad-dhul fis-sehh tal-Ftehim tal-WTO, u għal dawk il-pajjiżi Membri li qed jiżviluppaw imsemmija fl-Anness VII, in-numru fil-paragrafu 10(a) għandu jkun ta' 3 fil-mija flok 2 fil-mija. Id-dispożizzjoni għandha tgħaddi mid-data tan-notifika lill-Kumitat ta' l-eliminazzjoni ta' l-esportazzjoni sussidjata, u waqt dak iż-żmien meta l-esportazzjoni ssussidjata ma tingħatax mill-pajjiż membru fl-iżvilupp li jkun qed jagħmel in notifika. Din id-dispożizzjoni tiskadi fiż-żmien tmien snin mid-data tad-dhul fis-sehh tal-Ftehim tal-WTO.

27.12. Id-dispożizzjonijiet tal-paragrafi 10 u 11 għandhom jirregolaw kwalunkwe determinazzjoni ta' de minimis taħt il-paragrafu 3 ta' l-Artikolu 15.

27.13. Id-dispożizzjonijiet tal-Parti III ma japplikawx għall-mahfra diretta tad-dejn, sussidji biex jagħtu spejjeż soċjali, fi kwalunkwe forma, li jinkludu li jċedu dhul tal-flus tal-gvern u trasferimenti tar-responsabbiltajiet oħra meta dawn is-sussidji jinngħataw f'u direttament in konessjoni ma' programmi ta' privatizzazzjoni ta' pajjiż Membru li qed jiżviluppa, iżda jrid jipprovi li dawn il-programmi u s-sussidji involuti jinngħataw għal

(1) Għal-pajjiż Membru li qed jiżviluppa n-nuqqas ta' għoti ta' sussidji fuq l-esportazzjoni mid-data tad-dhul fis-sehh fil-Ftehim tal-WTO, dan il-paragrafu għandu japplika fuq il-baži tal-livell ta' sussidji fuq l-esportazzjoni mogħtija fl-1986.

perjodu limitat u notifikati lill-Kumitat u li l-programmi jirriżultaw fil-privatizzazzjoni eventwali ta' l-intrapriża kkonċernata.

27.14. Il-Kumitat għandu, fuq talba ta' Membru interessat, jagħmel reviżjoni ta' Prattika ta' esportazzjoni sussidjarja speċifika ta' pajjiż Membru li qed jiżviluppa sabiex jeżamina jekk il-prattika hijiex skond il-bżonnijiet ta' żvilupp ta' l-istess.

27.15. Il-Kumitat għandu, fuq talba ta' parti interessata ta' pajjiż Membru li qed jiżviluppa, jagħmel reviżjoni ta' miżura speċifika ta' kontrobilanċ sabiex jeżamina jekk din hijiex skond id-dispożizzjonijiet tal-paragrafi 10 u 11 kif applikabbli għal pajjiż membru li qed jiżviluppa in kwistjoni.

PARTI X

ARRANĠAMENTI TRANSIZZJONALI

Artikolu 28

Programmi Eżistenti

28.1. Programmi tas-Sussidju li ġew stabbiliti fit-territorju ta' kwalunkwe Membru qabel id-data meta dan il-Membru ffirmat l-Ftehim tal-WTO u li huma inkonsistenti mad-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim għandhom ikunu:

- (a) notifikati lill-Kumitat mhux iktar tard minn 90 jum wara d-data tad-dhul fis-seħh tal-Ftehim tal-WTO ta' dak il-Membru; u
- (b) skond id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim fi żmien tliet snin mid-data tad-dhul fis-seħh tal-Ftehim tal-WTO ta' dak il-Membru sakemm dawn ma jkunux soġġetti għall-Parti II.

28.2. L-ebda Membru m'għandu jestendi l-għan ta' dawn il-programmi, u lanqas ma jistgħu jiġu renovati la darba jiskadu.

Artikolu 29

Trasformazzjoni f'Ekonomija tas-Suq

29.1. Membri fil-proċess tat-trasformazzjoni minn pjan ċentrali għal suq, ekonomija ta' intrapriża libera tista' tapplika programmi u miżuri neċessarji għal din it-trasformazzjoni.

29.2. Għal membri bħal dawn, programmi ta' sussidju, li jaqgħu taħt l-għan ta' l-Artikolu 3, u notifikati skond l-istess paragrafu, għandhom jiġu eliminati jew jingiebu f'konformità ma' l-Artikolu 3 fi żmien seba' snin mid-data tad-dhul fis-seħh tal-Ftehim tal-WTO. F'każ bħal dan, l-Artikolu 4 m'għandux japplika. Barra minn hekk waqt l-istess perjodu:

- (a) Programmi ta' sussidju li jaqgħu taħt l-għan tal-paragrafu 1(d) ta' l-Artikolu 6 ma jkunux azzjonabbli taħt l-Artikolu 7;
- (b) Dwar sussidji azzjonabbli ohra, id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 9 ta' l-Artikolu 27 għandhom jgħoddu.

29.3. Programmi ta' sussidju li jaqgħu taħt l-għan ta' l-Artikolu 3 għandhom jiġu nnotifikati lill-Kumitat mill-iktar data fil-viċin tad-data tad-dhul fis-seħh tal-Ftehim tal-WTO. Notifika ulterjuri ta' dawn is-sussidji jistgħu jsiru sa sentejn wara d-data tad-dhul fis-seħh tal-Ftehim tal-WTO.

29.4. F'każijiet eċċezzjonali Membri msemmija fil-paragrafu 1 jistgħu jingħataw tluq mill-programmi u miżuri notifikati minn-hom u l-perjodu taż-żmien mill-Kumitat ta' dawn it-telqiet jitqiesu meħtieġa għall-proċess ta' trasformazzjoni.

PART X

DEĊIŻJONI DWAR TILWIM

Artikolu 30

Id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu XXII u XXIII tal-GATT 1994 kif elaborat u applikat mill-Ftehim dwar Deċiżjoni dwar Tilwim għandhom japplikaw għall-konsultazzjonijiet u deċiżjoni dwar tilwim taħt dan il-Ftehim, hlief fejn miftiehem mod ieħor b'mod speċifiku hawnhekk.

PARTI XI

DISPOŻIZZJONIJET FINALI

Artikolu 31

Applikazzjoni proviżorji

Id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 1 ta' l-Artikolu 6 u d-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 8 u l-Artikolu 9 għandhom jgħoddu għal perjodu ta' hames snin, li jibda mid-data tad-dhul fis-seħh tal-Ftehim tal-WTO. Mhux iktar tard minn 180 jum mit-tmiem ta' dan it-terminu, il-Kumitat għandu jirrevedi l-operazzjoni ta' dawk id-dispożizzjonijiet, bl-għan li jistabbilixxi jekk għandux jew le jestendi l-applikazzjoni tagħhom, jew skond l-abbozz preżenti jew f'forma modifikata, għal perjodu itwal.

Artikolu 32

Dispożizzjonijiet Ohra Finali

32.1. L-ebda azzjoni speċifika kontra sussidju ta' Membru ieħor jista' jittiehed hlief skond id-dispożizzjonijiet tal-GATT 1994, kif interpretat f'dan il-Ftehim ⁽¹⁾.

32.2. Riservi ma jistgħux isiru fir-rigward ta' kwalunkwe dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim mingħajr il-kunsens tal-Membri l-oħra.

⁽¹⁾ Dan il-paragrafu mhuwiex intiż sabiex jipprekludi azzjoni taħt id-dispożizzjonijiet rilevanti ohra tal-GATT 1994, fejn ikun xieraq.

32.3. Sogġett għall-paragrafu 4, id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim għandhom jgħoddu għall-investigazzjonijiet, u reviżjonijiet ta' miżuri eżistenti, li nbdew wara l-applikazzjonijiet li saru fid-data tad-dhul fis-sehh għal Membru tal-Ftehim tal-WTO, jew iktar tard.

32.4. Għall-għanijiet tal-paragrafu 3 ta' l-Artikolu 21, miżuri ta' kontroblanċ eżistenti għandhom jitqiesu bħala imposti fid-data mhux iktar tard tad-dhul fis-sehh għal Membru tal-Ftehim tal-WTO, hliet fil-kazijiet meta l-leġislazzjoni domestika ta' Membru fis-sehh f'dak iż-żmien inkludiet klawsola bħal dik pprovduta f'dak il-paragrafu.

32.5. Kull Membru għandu jiehu l-passi kollha meħtieġa, ta' karattru ġenerali jew partikolari, sabiex jassigura, mhux aktar tard mid-data tad-dhul fis-sehh għalih tal-Ftehim tal-WTO,

il-konformità tal-liġijiet, regoli u proċeduri amministrattivi tiegħu mad-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim kif jistgħu japplikaw lill-Membru in kwistjoni.

32.6. Kull Membru għandu jinforma l-Kumitat ta' kwalunkwe tibdil fil-liġijiet u regoli tiegħu li huma rilevanti għal dan il-Ftehim u dwar l-amministrazzjoni ta' dawn il-liġijiet u regoli.

32.7. Il-Kumitat għandu jirrevedi annwalment l-implimentazzjonijiet u l-operazzjoni ta' dan il-Ftehim, waqt li jikkonsidra l-għanijiet tiegħu. Il-Kumitat għandu jinforma annwalment il-Kunsill għall-Kummerċ f'Ogġetti dwar kwalunkwe żvilupp waqt il-perjodu kopert minn dawn ir-reviżjonijiet.

32.8. L-Annessi ta' dan il-Ftehim jiffurmaw parti integrali ta' l-istess.

L-ANNEX I

LISTA ILLUSTRATTIVA TAS-SUSSIDJI TA' L-ESPORTAZZJONI

- (a) Id-dispożizzjoni tal-gvernijiet ta' sussidji diretti lejn ditta jew industrija kontingenti dwar l-ghemil ta' l-esportazzjoni.
- (b) Skemi ta' żamma tal-munita jew kwalunkwe prattici simili li jinvolvu żieda fuq l-esportazzjoni.
- (ċ) Trasport intern u tariffi għal noll ta' bastiment fuq esportazzjoni bil-vapur, pprovduti jew mandati mill-gvernijiet, fuq termini iktar favorevoli milli għall-imbarkazzjonijiet domestiċi.
- (d) Id-dispożizzjonijiet mill-gvernijiet jew mill-aġenzji tagħhom direttament jew indirettament permezz ta' l-iskema tal-mandati tal-gvern, ta' prodotti importati jew domestiċi jew servizzi għall-użu fil-produzzjoni ta' l-oġġetti esportati, fuq termini u kondizzjonijiet iktar favorevoli mid-dispożizzjonijiet ta' prodotti simili jew iktar kompetittivi jew mis-servizzi għall-użu tal-produzzjoni ta' l-oġġetti għal konsum domestiku, jekk (fil-każ ta' prodotti) dawn it-termini jew kondizzjonijiet huma iktar favorevoli minn dawk disponibbli kummerċjalment ⁽¹⁾ fuq swieq domestiċi lill-esportaturi tagħhom.
- (e) It-tnehhija shiha jew eżenti, jew id-differiment speċifikament relatat mal-esportazzjonijiet, ta' taxxi diretti ⁽²⁾ jew tariffi tar-risq soċjali mhallsa jew pagabbli mill-industrija jew mill-intrapriži kummerċjali ⁽³⁾.
- (f) Il-konċessjoni ta' tnaqqis speċjali direttament relatati ma' l-esportazzjoni jew ma' l-ghemil ta' l-esportazzjoni, apparti minn dawk mogħtija fir-rigward tal-prodotti għal konsum domestiku, fil-kalkolu fuq bażi ta' liema taxxi diretti huma addebitati.
- (g) L-eżenzjoni jew it-tnehhija, dwar il-produzzjoni u d-distribuzzjoni tal-prodotti esportati, tat-taxxi indiretti ⁽³⁾ li jeċċedu dawk imposti fir-rigward tal-produzzjoni u d-distribuzzjoni tal-prodotti simili meta dawn jinbiegħu għal konsum domestiku.
- (h) L-eżenzjoni, it-tnehhija jew id-differiment ta' taxxi indiretti qabel l-istadju kumulattiv ⁽²⁾ fuq oġġetti jew servizzi wżati fil-produzzjoni tal-prodotti esportati li jeċċedu l-eżenzjoni, it-tnehhija jew id-differiment ta' taxxi indiretti simili qabel l-istadju kumulattiv fuq oġġetti jew servizzi wżati fil-produzzjoni ta' prodotti simili mibjugħa għal konsum domestiku; iżda stante li, taxxi indiretti qabel l-istadju kumulattiv jistgħu jiġu eżentati, remissi jew differiti fuq prodotti esportati anki meta dawn ma jkunux eżentati, remissi jew diferiti, jew it-taxxi indiretti qabel l-istadju kumulattiv jiġu mposti fuq id-dhul li jiġi kkunsmat fil-produzzjoni tal-prodott esportat (waqt li tinghata

⁽¹⁾ it-terminu "disponibbli kummerċjalment" ifisser li l-għażla bejn il-prodotti domestiċi u importati mhix ristretta u tiddependi biss fuq il-konsiderazzjonijiet kummerċjali.

⁽²⁾ "Tnehhija jew żvantaġġar" jinkludi l-eżenzjoni jew id-differiment shih jew parzjali ta' l-ispejjeż ta' importazzjoni.

⁽³⁾ Il-Membri jirrikonoxxu li d-differiment m'għandux għalfejn jammonta għas-sussidju ta' l-esportazzjoni fejn, per eżempju, jingabru l-ispejjeż xierqa ta' l-imghaxijiet. Il-Membri jirriafermaw il-principju li l-prezzijiet ta' l-oġġetti fit-transazzjoni bejn l-intrapriži ta' esportazzjoni u x-xerrejja barranin taht il-kontroll tagħhom jew taht l-istess kontroll għandha għal raġunijiet ta' taxxa tkun il-prezz li jintalab bejn intrapriži indipendenti li qed jaġixxi mill-vicin. Kwalunkwe Membru jista' jattira l-attenzjoni ta' Membru iehor lill-amministrazzjoni jew lill-prattika ohra li tista' tmur kontra dan il-principju u li tirriżulta mis-salvataġġ sinifikanti ta' taxxi diretti fit-transazzjonijiet ta' esportazzjoni. F'ċirkostanzi bħal dawn il-Membri normalment għandhom jippruvaw jirrisolvu d-differenzi tagħhom bl-użu ta' faċilitajiet ta' trattati dwar taxxi bilaterali eżistenti jew mekkanizmi speċifiċi internazzjonali ohra, mingħajr preġudizzju għad-drittijiet u għall-obbligi tal-Membri taht il-GATT 1994, li jinkludi wkoll id-dritt ta' konsultazzjoni mahluqa fis-sentenza preċedenti.

konċessjoni normali fuq hela) ⁽¹⁾. Dan l-oġġett għandu jiġi nterpretat skond il-punti tat-tmexxija fuq il-konsum tad-dhul fil-proċess ta' produzzjoni li jinstabu fl-Anness II.

- (i) It-tnehhija jew tfixkil fil-konfront tat-tariffi ta' importazzjoni ⁽²⁾ li jeċċedu dawk imposti dhul importat li jiġu kkunsmati fil-produzzjoni tal-prodott esportat (waqt li tinghata konċessjoni normali fuq hela); iżda stante li, f'każijiet partikolari ditta tista' tuża kwantità tad-dhul minn swieq domestiċi li huma ekwivalenti għal, u li għandhom l-istess kwalità u karatteristiċi bħal, dhul importati in sostituzzjoni għalihom sabiex jibbenefikaw minn din id-dispożizzjoni jekk l-importazzjoni u l-esportazzjoni korrispondenti t-tnejn isehhu fi żmien raġonevoli, li ma jeċċedix sentejn. Dan l-oġġett għandu jiġi nterpretat skond il-punti ta' tmexxija dwar il-konsum tad-dhul fil-proċess ta' produzzjoni li jinstabu fl-Anness II u l-punti tat-tmexxija fid-determinazzjoni għas-sostituzzjoni tas-sistema għan-nuqqas bħala esportazzjoni sussidjati li jinstabu fl-Anness III.
- (j) Id-dispożizzjonijiet mill-gvernijiet (jew istituzzjonijiet speċjali kkontrollati mill-gvernijiet) tal-programmi dwar il-kreditu garantit esportat jew assigurazzjoni tal-programmi dwar l-assigurazzjoni jew programmi garantiti kontra ż-żidiet fit-tariffi ta' prodotti esportati jew tal-programmi dwar ir-riskju ta' l-iskambju, b'rati ta' premiums li huma inadegwati biex ikopru l-ispejjeż ta' l-operazzjoni fuq perjodu twil u telf tal-programmi.
- (k) Il-permess mill-gvernijiet (jew mill-istituzzjonijiet speċjali kkontrollati minn u/jew li qed jagixxu taht l-awtorità tal-gvernijiet) tal-kreditu esportati b'rati inqas minn dawk li attwalment ikollhom ihallsu għall-fondi li qed jużaw (jew li jkollhom ihallsu jekk isellfu fuq swieq kapitali internazzjonali sabiex jiksbu fondi ta' l-istess maturità u termini ta' kreditu ohra u denominati fl-istess munita bħall-kreditu ta' l-esport), jew il-hlas minn għandhom ta' parti ta' l-ispejjeż jew ta' l-ispejjeż kollha li jkun ntefqu mill-esportaturi jew istituzzjonijiet finanzjarji li jiksbu kreditu, sakemm dawn jintużaw biex jassiguraw vantaġġ materjali fil-kamp tat-termini tal-kreditu esportat.

Sakemm, madankollu, jekk Membru huwa parti ta' intrapriża internazzjonali fuq kreditu uffiċjali ta' esportazzjoni għal liema mill-inqas tmax-il Membru oriġinali għal dan il-Ftehim huma parti mill-1 ta' Jannar 1979 (jew intrapriża suċċessiva adottata minn dawk il-Membri Oriġinali), jew jekk fil-prattika Membru japplika d-dispożizzjonijiet li japplikaw għar-rati ta' l-imghaxijiet ta' l-intrapriża rilevanti, Prattika ta' kreditu ta' esportazzjoni li hija skond dawk id-dispożizzjonijiet m'għandhomx jitqiesu bħala sussidji ta' esportazzjoni pprojbit minn dan il-Ftehim.

- (l) Kwalunkwe bidla ohra fuq il-kont pubbliku li jikkostitwixxi sussidju ta' esportazzjoni fis-sens ta' l-Artikolu XVI tal-GATT 1994.

⁽¹⁾ Paragrafu (h) ma japplikax għas-sistemi tat-taxxa bil-valur miżjud u għall-arrangament tat-taxxa tal-fruntieri fir rigward ta' l-istess; il-problema tat-tnehhija eċċessiva tat-taxxa bil-valur miżjud hija koperta esklussivament minn paragrafu (g).

⁽²⁾ "Tnehhija jew żvantaġġar" jinkludi l-eżenzjoni jew id-differiment shih jew parzjali ta' l-ispejjeż ta' importazzjoni.

L-ANNEX II

PUNTI TA' TMEXXIJA GHALL-KONSUM TAD-DHUL FIL-PROĊESS TAL-PRODOTTI ⁽¹⁾

I

1. Skemi ta' tnaqqis ta' taxxi indiretti jistgħu jippermettu eżenzjoni, tnehhija jew id-differiment ta' l-istadju ta' qabel it-taxxi kumulattivi indiretti imposti fuq dhul li huma kkonsmati fil-produzzjoni tal-prodotti esportati (waqt li jkun hemm konċessjoni normali għal hela). Fl-istess mod, skemi tat-tnaqqis jistgħu jippermettu għat-tnehhija jew it-tnaqqis ta' spejjeż ta' importazzjoni imposti fuq dhul li huma kkonsmati fil-produzzjoni tal-prodott esportat (waqt li jkun hemm konċessjoni adegwata fuq il-hela).
2. Il-Lista Illustrata ta' Sussidji ta' Esportazzjoni fl-Anness I ta' dan il-Ftehim tagħmel referenza għall-frazi "dhul li jiġi kkonsmat fil-produzzjoni tal-prodott esportat fil-paragrafi" (h) u (i). Skond il-paragrafu (h), skemi ta' tnaqqis ta' taxxi indiretti jistgħu jikkostitwixxu esportazzjoni sussidjata sal-punt li jirriżultaw fl-eżenzjoni, tnehhija jew fid-differiment ta' l-istadju ta' qabel it-taxxi kumulattivi indiretti in eċċess ta' l-ammont ta' dawn it-taxxi attwalment imposti fuq dhul li huma kkonsmati fil-produzzjoni tal-prodott esportat. Skond il-paragrafu (i), skemi għal tnaqqis jistgħu jikkostitwixxu esportazzjoni sussidjata sal-punt li jirriżultaw fit-tnehhija jew fit-tnaqqis ta' l-ispejjeż importati in eċċess ta' dawk li huma attwalment imposti fuq id-dhul li huwa kkonsmat fil-produzzjoni tal-prodott esportat. Iż-żewġ paragrafi jstipulaw li l-konċessjoni normali għall-hela għandu jsir fis-sejbiet dwar il-konsum tad-dhul fil-produzzjoni tal-prodott esportat. Il-paragrafu (i) jipprovdi wkoll għas-sostituzzjoni, fejn dan ikun xieraq.

II

Matul l-eżaminazzjoni li tistabbilixxi jekk id-dhul huwiex ikkonsmat fil-produzzjoni tal-prodotti esportati, bhala parti ta' l-investigazzjoni tad-dazju ta' kontrobalanċ skond dan il-Ftehim, l-awtoritajiet investigattivi għandhom jipproċedu fuq il-bażi li ġejjin:

1. Fejn ikun allegat li skema għat-tnaqqis tat-taxxa indiretta, jew skema ta' tnaqqis, jindikaw sussidju bir-raġuni ta' eċċess tat-tnaqqis individwali jew tat-taxxi indiretti jew spejjeż ta' importazzjoni fuq id-dhul kkonsmati fil-produzzjoni tal-prodott esportat, l-awtoritajiet investigattivi għandhom l-ewwel jistabbilixxu jekk il-gvern tal-Membri esportatur għandux f'postu u japplikax sistema jew proċedura biex jikkonferma liema dhul jiġi kkonsmat fil-produzzjoni tal-prodott esportat u f'liema ammonti. Fejn din is-sistema jew proċedura hija stabbilita li tapplika, l-awtoritajiet investigattivi għandhom jeżaminaw is-sistema jew il-proċedura bies jaraw jekk huwiex raġonevoli, effettiv għall-ghanijiet intiżi, fuq prattici kummerċjali li huma ġeneralment aċċettati fil-pajjiż ta' esportazzjoni. L-awtoritajiet investigattivi jistgħu jikkonsidraw il-htieġa biex iwettqu, skond il-paragrafu 6 ta' l-Artikolu 12, ċerti testijiet prattici sabiex jivverifikaw informazzjoni jew sabiex jissodisfaw lilhom infushom li s-sistema jew il-proċedura qed tiġi applikata effettivament.
2. Fejn ma teżistix din is-sistema jew proċedura, fejn dan ma jkunx raġonevoli jew fejn huwa istitwiti u meqjus raġonevoli iżda jinstab li mhux qed jiġi applikat jew li m'għandux jiġi applikat effettivament, eżaminazzjoni ulterjuri mill-Membri esportatur ibbażat fuq id-dhul attwali involut għandu jiġi eżegwit fil-kuntest li jiddetermina jekk hlas ta' l-eċċess seħx jew le. Jekk l-awtoritajiet investigattivi jikkonsidrawha meħtieġa, għandha ssehh eżaminazzjoni ulterjuri skond paragrafu 1.
3. L-awtoritajiet investigattivi għandhom jitrattaw id-dhul bhala fisikament inkorporati jekk dan id-dhul jintuza fil-proċess ta' produzzjoni u huma fisikament prezenti fil-prodott esportat. Il-Membri jinnutaw li d-dhul m'għandux ikun prezenti fil-prodott finali fl-istess forma kif daħhlet fil-proċess tal-produzzjoni.
4. Waqt li jiġi determinat l-ammont ta' dhul partikolari li huwa kkonsmat fil-produzzjoni tal-prodott esportat, "konċessjoni normali għall-hela" għandha titqies, u din il-hela għandha titqies bhala kkonsmat fil-produzzjoni tal-prodott esportat. Il-frasi "hela" tirreferi għal dik il-parti ta' dhul partikolari li ma sservix funzjoni indipendenti fil-proċess tal-produzzjoni, ma jiġix kkonsmat mill-produzzjoni tal-prodott esportat (għal raġunijiet bhal ineffiċjenzi) u mhuwiex rkuprat, użat jew mibjugħ mill-istess fabbrikant.

⁽¹⁾ Dhul ikkonsmat fil-proċess ta' produzzjoni huwa dhul fisikament inkorporat, enerġija, faham u żejt użat fil-proċess tal-produzzjoni u l-katalizzaturi li huma kkonsmati fil-kors ta' l-użu tagħhom sabiex jiksbu prodott esportat.

5. Id-determinazzjoni ta' l-awtorità investigattiva dwar jekk il-konċessjoni mitluba għall-ħela hijiexx "normali" jew le, għandha tqis il-proċess ta' produzzjoni, l-esperjenza medja ta' l-industrija fil-pajjiż ta' esportazzjoni, u fatturi tekniċi oħra, skond kif ikun xieraq. L-awtorità investigattiva għandha żżomm f'moħħha li mistoqsija importanti hija jekk l-awtoritajiet fil-Membru esportatur għandhomx jikkalkulaw jew le l-ammont ta' ħela, meta dan l-ammont huwa maħsub li jkun inkluż fit-taxxa jew fid-dazju mnaqqas jew fit-tneħħija.
-

L-ANNEX III

**PUNTI TA' GWIDA FID-DETERMINAZZJONI TAS-SISTEMI TA' TNAQQIS TA' SOSTITUZZJONI
BHALA ESPORTAZZJONI SUSSIDJATI.**

I

Sistemi tat-tnaqqis jistgħu jippermettu għar-refużjoni jew għat-tnaqqis ta' spejjeż importati fuq id-dhul li huwa kkonsmat fil-proċess tal-produzzjoni ta' prodott ieħor u fejn l-esport tal-prodott ta' l-aħhar jikkonsisti fid-dhul domestiċi l-istess kwalità u karatteristiċi bħal dawk sostitwiti għad-dhul importat. Skond il-paragrafu (i) tal-Lista Illustrata tas-Sussidji fuq l-Esportazzjoni fl-Anness I, sistemi tat-tnaqqis fis-sostituzzjoni jista' jkun sussidju ta' esportazzjoni sal-punt li jirriżultaw feċċess fit-tnaqqis ta' l-ispejjeż ta' l-importazzjoni imposti inizjalment fuq l-importazzjoni importati għal liema qed jintalab tnaqqis

II

Waqt l-eżaminazzjoni ta' kwalunkwe sistemi ta' tnaqqis fis-sostituzzjoni bħala parti mill-investigazzjoni tad-dazju ta' kontrobbilanċ skond dan il-Ftehim, l-awtoritajiet investigattivi għandhom jipproċedu fuq il-bażi li gejja:

1. Paragrafu (i) tal-Lista Illustrata tistipula li d-dhul fis-swieq domestiċi jistgħu jiġu sostitwiti għad-dhul importati fil-produzzjoni tal-prodotti għall-esportazzjoni stante li dan id-dhul huwa l-istess fil-kwantità għal, u għandhom l-istess kwalitajiet u karatteristiċi bħal, id-dhul importat li qed jiġi sostitwit. L-eżistenza ta' sistema ta' verifika jew proċedura hija importanti peress li tagħmilha possibbli lill-gvern tal-Membru esportatur li jassigura u juri li l-kwantità tad-dhul għal liema qed jintalab it-tnaqqis, ma jeċċedix il-kwantità tal-produzzjoni tal-prodott simili fl-esportazzjoni, fi kwalunkwe forma, u li m'hemm l-ebda tnaqqis fl-ispejjeż ta' importazzjoni li jeċċedu dawn oriġinarjament imposti fuq id-dhul importat in kwistjoni.
2. Fejn hu allegat li s-sistema tat-tnaqqis fis-sostituzzjoni tindika sussidju, l-awtoritajiet investigattivi għandhom l-ewwel jipproċedu biex jiddeterminaw jekk il-gvern tal-Membru esportatur għandux f'postu u japplikax sistema jew proċedura ta' verifika. Fejn din is-sistema jew proċedura tiġi ddeterminata li tiġi applikata, l-awtoritajiet investigattivi għandhom jeżaminaw il-proċeduri ta' verifika biex jaraw jekk humiex raġonevoli, effettivi għar-raġuni intiża, u bbażati fuq prattiki kummerċjali aċċettati fil-pajjiż ta' esportazzjoni. Sal-punt li l-proċeduri huma stabbiliti sabiex jiġu eżaminati kif indikat u jiġu effettivament applikati, l-ebda sussidju għandu jkun preżunt li jeżisti. Jista' jitqies meħtieġ mill-awtoritajiet investigattivi biex jeżegwixxu, skond il-paragrafu 6 ta' l-Artikolu 12, ċerti eżamijiet prattiki sabiex jivverifikaw l-informazzjoni jew biex jissodisfaw lilhom infushom li l-verifika qed tiġi applikata effettivament.
3. Fejn m'hemm l-ebda proċeduri ta' verifika, fejn dawn m'humiex raġonevoli, jew fejn dawn il-proċeduri huma istitwiti u kkonsidrati iżda jinstabu li mhumiex attwalment applikati jew mhux applikati effettivament, jista' jkun hemm sussidju. F'dawn il-każijiet eżaminazzjoni ulterjuri mill-Membru esportatur fuq bażi tat-transazzjonijiet attwalment involuti jkun hemm bżonn li din issir sabiex tiddetermina jekk kienx hemm eċċess fil-hlas. Jekk l-awtoritajiet investigattivi jikkonsidrawha neċessarja, eżaminazzjoni ulterjuri għandha ssehh skond paragrafu 2.
4. L-eżistenza ta' dispozizzjoni ta' tnaqqis fis-sostituzzjoni taħt liema l-esportaturi għandhom il-permess li jagħzlu importazzjoni ta' imbarkazzjonijiet partikolari fuq liema pretezzjoni ta' tnaqqis ma kellhiex fiha nnifisha tiġi kkonsidrata li timplika sussidju.
5. Eċċess fit-tnaqqis ta' l-ispejjeż ta' l-importazzjoni skond il-paragrafu (i) jitqiesu li jeżistu fejn il-gvernijiet hallsu imghaxijiet fuq kwalunkwe flejjes rifiżi taħt l-iskemi tat-tnaqqis, sal-punt ta' l-imghaxijiet attwalment imhallsa jew pagabbli.

L-ANNESS IV

KALKOLU TAS-SUSSIDJAR TOTALI AD VALOREM (PARAGRAFU 1(A) TA' L-ARTIKLU 6) ⁽¹⁾

1. Kwalunkwe kalkolu ta' l-ammont ta' sussidju għall-għan tal-paragrafu 1(a) ta' l-Artikolu 6 għandha ssir skond l-ispejjeż lill-gvern li qed jagħti.
2. Minbarra kif inhu pprovdut fil-paragrafi 3 sa 5, waqt li qed jiġi determinat jekk ir-rata ġenerali tas-sussidju teċċedix jew le 5 fil-mija tal-valur tal-Prodott, il-valur tal-prodott għandu jiġi kkalkulat bħala valur totali tal-bejgħ tad-ditta reċipjenti ⁽²⁾ li seħħ fil-perjodu iktar riċenti ta' 12-il xahar, fejn l-informazzjoni tal-bejgħ hija disponnibbli, qabel il-perjodu fejn jingħata s-sussidju ⁽³⁾.
3. Fejn is-sussidju huwa marbut ma' produzzjoni jew bejgħ ta' prodott partikolari, il-valur tal-proprietà għandu jiġi kkalkulat bħala l-valur totali tal-bejgħ tad-ditti reċipjenti ta' dak il-prodott fl-ahħar 12-il xahar, għal liema bejgħ hija disponnibbli informazzjoni, preċedentament għall-perjodu meta ngħata s-sussidju.
4. Fejn id-ditta reċipjenti tkun għad qed tinbeda, preġudizzju serju jitqies li jeżisti jekk ir-rata ġenerali ta' sussidjar jeċċedi l-15 fil-mija tal-fondi totali investiti. Għall-għanijiet ta' dan il-paragrafu, perjodu inizjali m'għandux jeċċedi iktar mill-ewwel sena tal-produzzjoni ⁽⁴⁾.
5. Fejn id-ditta reċipjenti hija lokalizzata f'pajjiż b'ekonomija ta' inflazzjoni, il-valur tal-prodott għandu jiġi kkalkulat bħala l-bejgħ totali tad-ditta reċipjenti (jew il-bejgħ tal-prodott rilevanti, jew is-sussidju ikun marbut) fis-sena preċedenti indikata mir-rata ta' l-inflazzjoni esperjenzata fit-12-il xahar ta' qabel ix-xahar meta għandu jingħata s-sussidju.
6. Waqt li tiġi stabbilita r-rata ġenerali tas-sussidjar f'sena partikolari, għandhom jingħabru sussidji mogħtija taht programm differenti u minn awtoritajiet differenti fit-territorju tal-membri.
7. Sussidji garantiti qabel id-data tad-dhul fis-seħħ tal-Ftehim tal-WTO, li jkollhom benefiċċji li huma allokati għall-produzzjonijiet futuri, għandhom jinkludu r-rata ġenerali tas-sussidjar.
8. Sussidji li mhumiex azzjonabbli taht id-dispożizzjonijiet rilevanti ta' dan il-Ftehim m'għandhomx jiġu inkluzi fil-kalkoli ta' l-ammont tas-sussidju għar-raġuni tal-paragrafu 1(a) ta' l-Artikolu 6.

⁽¹⁾ Ftehim bejn il-Membri għandhu jiżviluppa, skond il-htieġa, dwar kwistjonijiet li mhumiex speċifikati f'dan l-Anness jew li għandhom bżonn kjarifika ulterjuri għall-għanijiet tal-paragrafu 1(a) ta' l-Artikolu 6.

⁽²⁾ Id-ditta li qed triciċvi hija d-ditta fit-territorju tal-Membri li qed jissussidja.

⁽³⁾ Fil-każ ta' sussidji relatati mat-taxxa l-valur tal-prodotti għandu jkun ikkalkulat bħala valur totali tal-bejgħ tad-ditta li qed tirciċvi fis-sena fiskali meta ġiet iggwadanjata l-miżura relatata mat-taxxi.

⁽⁴⁾ Sitwazzjonijiet inizjali jinkludu istanzi fejn sehew rabtiet finanzjarji għall-prodott ta' l-iżvilupp jew il-kostruzzjoni ta' facilitajiet għall-produzzjoni ta' prodotti li qed jibbenifikaw mis-sussidju, anki jekk il-produzzjoni tkun għad ma nbdiex.

L-ANNESS V

PROCĊEDURI GHALL-IŻVILUPP TA' INFORMAZZJONI DWAR PREĠUDIZZJU SERJU.

1. Kull Membru għandu jikkopera fl-iżvilupp ta' l-evidenza li għandha tiġi eżaminata minn bord waqt il-proċeduri taht il-paragrafi 4 sa 6 ta' l-Artikolu 7. Il-partijiet tal-kwistjoni u kwalunkwe Membru minn pajjiż terz ikkonċernat għandu javża d-DSB, malli d-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 4 ta' l-Artikolu 7 ikunu ġew invokati, l-organizzazzjoni responsabbli għall-amministrazzjoni ta' din id-dispożizzjoni fit-territorju tiegħu u l-proċeduri li għandhom jintużaw biex ikunu skond it-talba għall-informazzjoni.
2. Fil-każijiet meta kwistjonijiet huma riferiti lid-DSB taht il-paragrafu 4 ta' l-Artikolu 7, id-DSB għandu, fuq talba, jibda l-proċeduri biex jikseb din l-informazzjoni mill-gvern tal-Membru li qed jissussidja li jkun neċessarju biex jistabbilixxi l-eżistenza u l-ammont tas-sussidjar, il-valur tal-bejgħ totali u d-ditti ssussidjati, kif ukoll kwalunkwe informazzjoni mehtieġa biex issir analiżi ta' l-effetti kuntrarji kkwazati mill-prodott ssussidjat ⁽¹⁾. Dan il-proċess jista' jinkludi, fejn xieraq, preżentazzjoni tal-mistoqsijiet lill-gvern tal-Membru li qed jissussidja u tal-Membru kwerebant biex jiġbor informazzjoni, kif ukoll biex jikkjarifika u jikseb elaborazzjoni ta' l-informazzjoni disponnibbli lill-partijiet fil-kwistjoni permezz tal-proċeduri ta' notifika kif indikati fil-parti VII ⁽²⁾.
3. Fil-każ ta' effetti lis-swieq ta' pajjiżi tat-tielet grad, parti fi kwistjoni tista' tiġbor informazzjoni, anki permezz ta' mistoqsijiet lill-gvern tal-pajjiż tat-tielet grad, li huwa neċessarju għall-analiżi ta' l-effetti kuntrarji, u li altrimenti mhuwix disponnibbli raġonevolment mill-Membru kwerebant jew mill-Membru li qed jissussidja. Din il-htieġa għandha tiġi amministrata f'dak il-mod sabiex ma jiġix impost piż irraġonevoli fuq il-Membru tat-tielet pajjiż. B'mod partikolari, dan il-Membru mhuwix mistenni li jagħmel analiżi fuq is-suq jew prezz għal dik ir-raġuni. L-informazzjoni li għandha tiġi fornita hija dik li hija diġa disponnibbli jew li tista' tinkiseb fil-pront minn dan il-Membru (per eżempju l-iktar statistiċi reċenti li diġa ngabru permezz ta' servizz rilevanti ta' statistiċi iżda li għadhom ma kienux ippubblikati, informazzjoni dwar id-dwana u valuri ddikjarati tal-prodotti kkonċernati, eċċ.). Madankollu, jekk parti f'kwistjoni twettaq analiżi dettaljata tas-suq a spejjeż tagħha, id-dover tal-persuna jew tad-ditta li tagħmel din l-analiżi għandha tkun faċilitata mill-awtoritajiet tal-pajjiż terz u din il-persuna jew ditta għandha tingħata aċċess għall-informazzjoni kollha li normalment ma tinzammx b'mod kunfidenzali mill-gvern.
4. Il-DSB għandu jinnomina rappreżentant biex iservi l-funzjoni għall-faċilitazzjoni tal-proċess għall-ġbir ta' informazzjoni L-uniku għan tar-rappreżentant għandu jkun li jassigura l-iżvilupp fil-hin ta' l-informazzjoni mehtieġa sabiex jiffaċilita reviżjoni multilaterali sussegwenti malajar tat-tilwima. B'mod partikolari, ir-rappreżentant jista' jissuġġerixxi modi li permezz tagħhom tithegġeġ informazzjoni mehtieġa b'mod iktar effiċjenti kif ukoll li jinkuraġixxi l-koperazzjoni tal-partijiet.
5. Il-proċess ta' ġbir ta' informazzjoni indikat fil-paragrafi 2 sa 4 għandhom jitlestew fi żmien 60 jum mid-data meta l-kwistjoni tluon riferuta lid-DSB skond il-paragrafu 4 ta' l-Artikolu 7. L-informazzjoni miksuba waqt dan il-proċess għandu jingħata lill-panel stabbilit mid-DSB skond id-dispożizzjonijiet tal-Parti X. Din l-informazzjoni għandha tinkludi inter alia l-informazzjoni li tikkonċerna l-ammont tas-sussidju in kwistjoni (u, fejn xieraq, il-valur tal-bejgħ totali tad-ditti ssussidjati), il-prezzijiet tal-prodotti ssussidjati, il-prezzijiet tal-prodotti mhux issussidjati, il-prezzijiet ta' fornituri oħra lis-suq, tibdiliet fil-forniment tal-prodotti ssussidjati lis-suq in kwistjoni u t-tibdiliet fl-ishma tas-suq. Dan għandu jinkludi wkoll evidenza kontradittorja, kif ukoll informazzjoni supplimentari skond dak li l-panel iqis bħala rilevanti fil-kors biex jagħmel il-konkluzjonijiet tiegħu.
6. Jekk l-issussidjar u/jew pajjiż Membru terz jonqsu milli jikkoperaw fil-proċess għall-ġbir ta' l-informazzjoni, il-Membru kwerebant jippreżenta l-każ tiegħu ta' preġudizzju serju, ibbażat fuq ix-xhieda disponnibbli fir-rigward tiegħu, flimkien ma' fatti u ċirkostanzi tan-nuqqas ta' koperazzjoni tal-Membru li qed jissussidja u/jew il-pajjiż Membru terz. Fejn informazzjoni ma tkunx disponnibbli minhabba n-nuqqas ta' koperazzjoni tal-membru li qed jissussidja u/jew tal-pajjiż Membru terz, il-panel jista' jlesti r-reġistru kif mehtieġ billi jafda fuq l-aħjar informazzjoni disponnibbli mod iehor.
7. Meta jiehu d-deċiżjoni tiegħu, il-panel għandu jiġbed inferenzi varji kontra minn istanzi ta' nuqqas ta' koperazzjoni minn kwalunkwe parti involuta fil-proċess ta' ġbir ta' informazzjoni.

⁽¹⁾ F'każijiet fejn l-eżistenza ta' preġudizzju serju trid tintwera.

⁽²⁾ Il-proċess ta' ġbir ta' informazzjoni mid-DSB għandha tqis il-bżonn għall-protezzjoni ta' informazzjoni li hija kunfidenzali di natura jew li hija pprovduta fuq bażi kunfidenzali minn Membru involut f'dan il-proċess.

8. Waqt li jagħmel determinazzjoni sabiex juża jew l-aħjar informazzjoni disponibbli jew inferenzi kontra, il-panel għandu jqis il-parir tar-rappreżentant tal-DSB nominat taht il-paragrafu 4 dwar ir-raġonevolezza ta' kwalunkwe talba għall-informazzjoni u l-isforzi magħmula mill-partijiet sabiex iharsu lejn dawn it-talbiet b'mod koperattiv u skond iż-żmien xieraq.
 9. Xejn fil-proċess ta' gbir ta' informazzjoni għandu jillimita l-abbiltà tal-panel biex ifittex informazzjoni li huwa jqis bħala essenzjali għal risoluzzjoni xierqa fir-rigward tal-kwistjoni, u li ma kienetx adegwatament mfittxa jew żviluppata waqt il-proċess. Madankollu, is-soltu l-panel m'għandux jitlob informazzjoni addizzjonali biex ilesti r-registru fejn l-informazzjoni tappoġġa l-pożizzjoni ta' parti partikolari u fin-nuqqas ta' dik l-informazzjoni fir-registru, tirriżulta fin-nuqqas ta' koperazzjoni irraġonevoli minn dik il-parti, fil-proċess ta' gbir ta' informazzjoni.
-

L-ANNEX VI

PROCĊEDURI GHALL-INVESTIGAZZJONIJIET FUQ IL-POST SKOND IL-PARAGRAFU 6 TA' L-ARTIKOLU 12

1. La darba tinbeda l-investigazzjoni, l-awtoritajiet tal-Membru esportatur u d-ditti maghrufa li huma kkonċernati għandhom jinfurmaw l-intenzjoni li jeżegwixxu investigazzjonijiet fuq il-post.
2. Jekk f'każijiet eċċezzjonali hemm l-intenzjoni li jiġi inkluz l-użu ta' esperti non-governattivi fit-tim investigattiv, id-ditti u l-awtoritajiet tal-Membru esportatur għandhom jiġu infurmati b'dan. Esperti non-governattivi bħal dawn għandhom ikunu soġġetti għal sanzjonijiet effettivi jekk jiksru r-regolamenti dwar il-kunfidenzalità.
3. Il-kisba ta' ftehim esplicitu tad-ditti kkonċernati fil-Membru esportatur qabel ma tintemm iż-żjara, għandha tkun il-prattika ġenerali.
4. Malli jinkiseb il-ftehim tad-ditti kkonċernati, l-awtoritajiet investigattivi għandhom jinnotifikaw l-awtoritajiet tal-Membru esportatur bl-ismijiet u l-indirizzi tad-ditti li għandhom jiġu viżitati u d-dati miftiehma.
5. Notifika minn qabel biżżejjed għandha tingħata lid-ditti in kwistjoni qabel ma ssir iż-żjara.
6. Żjajar għall-ispejgazzjoni tal-kwestjonarju għandhom isiru biss fuq talba ta' ditta esportatriċi. F'każ ta' talba bħal din l-awtoritajiet investigattivi jistgħu jqiegħdu lilhom nfushom għad-dispożizzjoni tad-ditta; din iż-żjara tista' ssir biss jekk (a) l-awtoritajiet tal-Membru importatur jinnotifikaw ir-rappreżentanti tal-Gvern tal-Membru in kwistjoni u (b) dawn ta' l-aħħar ma jkollhomx oġġezzjoni li ssir iż-żjara.
7. L-ghan prinċipali ta' l-investigazzjoni fuq il-post għandu jkun il-verifika ta' l-informazzjoni pprovduta jew il-kisba ta' dettalji ulterjuri, u din għandha ssir wara li jirċievu t-tweġiba għall-kwestjonarju għajr meta jekk id-ditta taqbel bil-kontra u l-gvern tal-Membru esportatur huwa informat mill-awtoritajiet investigattivi biż-żjara minn qabel u ma joġġezzjonax għaliha; barra minn hekk, għandha tkun il-prattika ġenerali qabel iż-żjara sabiex jingħataw pariri lid-ditti kkonċernati fuq ir-regola ġenerali dwar l-informazzjoni li se tkun verifikata u bi kwalunkwe informazzjoni ulterjuri li hemm b'żonn tingħata, iżda din m'għandhiex tipprekludi it-talbiet li għandhom isiru fuq il-post sabiex jingħataw iktar dettalji fid-dawl ta' l-informazzjoni miksuba.
8. Inkjesti u mistoqsijiet magħmula mill-awtoritajiet jew mid-ditti tal-Membri esportaturi u li huma essenzjali għas-suċċess ta' l-investigazzjoni li ssir fuq il-post għandhom, jitwieġbu qabel ma ssir iż-żjara.

L-ANNEX VII

PAJJIŻI MEMBRI LI QED JIŻVILUPPAW IMSEMMIJA F'PARAGRAFU 2(A) TA' L-ARTIKOLU 27

Pajjiżi Membri li qed jiżviluppaw li mhumiex soġġetti għad-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 1(a) ta' l-Artikolu 3 taht it-termini tal-paragrafu 2(a) ta' l-Artikolu 27 huma:

- (a) Pajjiżi inqas żviluppati li huma dawk nominati bħala minn Nazzjonijiet Uniti li huma Membri tal-WTO.
- (b) Kull wiehed mill-pajjiżi li qed jiżviluppaw li ġejjin li huma membri tal-WTO ikunu soġġetti għad-dispożizzjonijiet li japplikaw ukoll fil-konfront ta' pajjiżi membri oħra li qed jiżviluppaw skond il-paragrafu 2(b) ta' l-Artikolu 27 fejn il-PGD per capita lahaq \$1 000 kull sena ⁽¹⁾: Bolivja, Kamerun, Congo, Côte d'Ivoire, Repubblika Dominikana, Eġittu, Ghana, Gwatemala, Guyana, Indja, Indoneżja, Kenja, Marokk, Nikaragwa, Niġerja, Pakistan, Filippini, Senegal, Sri Lanka u Żimbabwe.

⁽¹⁾ L-inkluzjoni ta' pajjiż Membru li qed jiżviluppa fil-lista indikata fil-paragrafu (b) hija bbażata fuq l-informazzjoni iktar reċenti mill-Bank Dinji dwar il-PGD per capita.